

S P R Á V A
o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie
podľa zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení
neskorších predpisov, podľa prílohy č.5

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE R A K O V O

Marec 2018

Obsah

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie 4
2. Sídlo 4
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie.....4

A.II Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov 5
2. Územie 5
3. Dotknuté obce 5
4. Dotknuté orgány 5
5. Schvaľujúci orgán 5
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice 5

B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I Údaje o vstupoch 6

1. Pôda 6
2. Voda 7
3. Suroviny 8
4. Energetické zdroje 8
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru 9

B.II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie 12
2. Voda 12
3. Odpady 12
4. Hluk a vibrácie 12
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia 13
6. Doplnujúce údaje 13

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I Vymedzenie hraníc dotknutého územia 14

C.II Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie 14
2. Klimatické pomery 15
3. Ovzdušie 15
4. Vodné pomery 15
5. Pôdne pomery 17
6. Fauna, flóra 18
7. Krajina 20
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov, územný systém ekologickej stability 23
9. Obyvateľstvo – demografické údaje 25
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodností, archeologické náleziská 26

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality	27
12. Iné zdroje znečistenia	27
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov	27
C.III Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	
1. Vplyvy na obyvateľstvo	28
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	28
3. Vplyvy na klimatické pomery	28
4. Vplyvy na ovzdušie	28
5. Vplyvy na vodné pomery	28
6. Vplyvy na pôdu	29
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy	29
8. Vplyvy na krajinu	29
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability	30
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská	30
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	30
12. Iné vplyvy	29
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi	31
C.IV Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	31
C.V Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	37
2. Porovnanie variantov	37
C.VI Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	38
C.VII Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení	38
C.VIII Všeobecné záverečné zhrnutie	38
C.IX Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)	39
C.X Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení	39
C.XI Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	39
Príloha č.1: Vyhodnotenie požiadaviek určených v rozsahu hodnotenia	40

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.I Údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Rakovo

2. Sídlo

Obecný úrad Rakovo, 038 42 Rakovo 8

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Patrik Antal - starosta obce

telefón: +421 43 4294 188

e-mail: obec@rakovo.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD:

Ing. arch. Ján Burian, registračné číslo 229

telefón: +421 041 5643 473

A.II Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

Územný plán obce Rakovo - etapa: Návrh ÚPN-O.

2. Územie

Kraj: Žilinský
Okres: Martin
Obec: Rakovo
Katastrálne územie: Rakovo

3. Dotknuté obce

- obec Příbovce
- obec Benice
- obec Ležiachov
- obec Slovany
- obec Laskár, miestna časť Valentová
- obec Karlová
- obec Ďanová

4. Dotknuté orgány

v zmysle § 3 písm. m) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dotknutý orgán je orgán verejnej správy, ktorého záväzný posudok, súhlas, stanovisko alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov sa vyžaduje pred prijatím alebo schválením strategického dokumentu:

- Žilinský samosprávny kraj, Odbor dopravy a územného plánovania, Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor výstavby a bytovej politiky, Odd. územného plánovania, Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor opravných prostriedkov, Referát pôdohospodárstva, Žilina
- Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie, odd. ochrany prírody vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Žilina
- Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Žilina
- Krajský pamiatkový úrad Žilina
- Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody a krajiny, Bratislava
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Odd. programovania dopravnej infraštruktúry sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry, Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Agentúra správy majetku, Bratislava
- Dopravný úrad SR, Bratislava
- Obvodný banský úrad, Banská Bystrica
- Okresný úrad Martin, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia, úsek štátnej správy ochrany vôd, úsek štátnej správy odpadového hospodárstva, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny, Martin
- Okresný úrad Martin, Pozemkový a lesný odbor, Martin
- Okresný úrad Martin, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Martin
- Okresný úrad Martin, Odbor krízového riadenia, Martin
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Martin
- Regionálna veterinárna a potravinová správa, Martin
- Okresné riaditeľstvo HaZZ, Martin

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo obce Rakovo.

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešené územie leží mimo dosahu štátnych hraníc SR. Riešenie Územného plánu obce Rakovo preto nespôsobuje vplyvy presahujúce štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA**B.I Údaje o vstupoch****1. Pôda - záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.**

Realizácia Územného plánu obce Rakovo si vyžaduje trvalé zábery poľnohospodárskej pôdy.

1.1 Záber poľnohospodárskej pôdy

Záber poľnohospodárskej pôdy je vypracovaný v zmysle požiadaviek dotýkajúcich sa ochrany poľnohospodárskej pôdy, ustanovených v zákone č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní PP v znení neskorších predpisov. V zmysle §13 a §14 tohto zákona sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami jej ochrany pri každom obstarávaní a spracovaní územnoplánovacej dokumentácie.

Podľa zák. č. 57/2013 Z. z., ktorým sa novelizoval zákon č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, je potrebné chrániť najkvalitnejšiu pôdu v katastrálnom území. Podľa Nariadenia vlády SR č.58/2013 Z. z. v katastrálnom území Rakovo sú to poľnohospodárske pôdy nasledovných BPEJ : 0711002, 0720013, 0720043, 0729002, 0729003, 0763002. ÚPN-O nenavrhuje záber najkvalitnejšej pôdy v k. ú. , nepredpokladá sa vplyv strategického dokumentu na chránenú pôdu.

V riešenom území Rakovo sa nachádza 471,1169 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 290,2968 ha ornej pôdy, 9,6825 ha záhrad a 171,1376 ha trvalých trávnatých porastov.

ÚPN-O Rakovo - prehľad nových stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Lokalita Číslo	Katastrálne Územie	Funkčné Využitie	Výmera lokality celková v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy		Vykonané investičné zásahy v ha	Užívateľ poľnohosp. Pôdy	
				celkom v ha	z toho			
					kód/skupina BPEJ			Výmera lok. v ha
40	Rakovo	IBV + komunikácie	0,60	0,36	Intravilán 0733065/7	0,24 0,12	-	Súkr.
41	Rakovo	Priemysel + kom.+izol.zel.	21,02	19,46	0733065/7	19,46	Hydromel. 5,68	PD
42	Rakovo	IBV	1,54	0,81	0790262/8 0733062/7 0733065/7	0,20 0,55 0,06	-	PD
43	Rakovo	Komunikácie	3,66	3,34	0733065/7 0733062/7	0,45 2,89	-	PD
44	Rakovo	Polyfunkcia, výroba + OV+izol.zeleň	6,31	4,43	0733062/7	4,43	-	PD
Celkom lokality			33,13	28,40	28,40			

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde v predchádzajúcej ÚPD, v predchádzajúcej ÚPN-O Rakovo bola spracovaná nasledovná územnoplánovacia dokumentácia v ktorej bolo riešené vyhodnotenie záberov PP. Ide o nasledovné dokumenty:

- ÚPN-SÚ Príbovce, potvrdenie platnosti ÚPD v zmysle uzn. Rady ONV č.10/84 zo dňa 27.04.1984
- ÚPN-O Rakovo – doplnok, Rakovo IBV – Juh (ing. arch. Peter Nezval), záväzná časť schválená uzn. OZ v Rakove č. uzn.5/2004 zo dňa 13.10.2004
- ÚPN-O Rakovo – doplnok, Rakovo IBV – Šport a rekreácia (ing. arch. Peter Nezval), záväzná časť schválená uzn. OZ v Rakove č. uzn.5/2004 zo dňa 13.10.2004
- Zmeny a Doplnky č.3 ÚPN-O Rakovo (ing. arch. Pavlík), záväzná časť schválená uzn. OZ v Rakove č. uzn.40/2012 zo dňa 31.10.2012
- Zmeny a Doplnky č.4 ÚPN-O Rakovo (ing. arch. Pavlík), záväzná časť schválená uzn. OZ v Rakove č. uzn.39/2017 zo dňa 13.11.2017

Poznámka:

Vo výkrese č.5 - Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na PP a LP sú deklarované, v kolónke stav, odsúhlasené plochy odňatia poľnohospodárskej pôdy s označením (zelená

hranica). Je potrebné konštatovať, že posudzovaný strategický dokument je **nový územný plán obce**. Starý (súčasne platný ÚPN-O) schválením nového ÚPN O uznesením obecného zastupiteľstva, sa zruší, teda stratí svoju platnosť: jednak v textovej ako aj grafickej časti, tzn. aj tabuľková časť odsúhlasených plôch predpokladaného záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely. Zábery poľnohospodárskej pôdy (pôvodný ÚPN-O aj všetky ZaD č.1 - 4), boli síce odsúhlasené št. orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy - §13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní PP v znení neskorších predpisov, ale neboli vyhodnotené v návrhu strategického dokumentu, preto nie je možné ani vyhodnotiť ich vplyv na pôdu, hlavne vzhľadom na osobitne chránené pôdy. Toto je potrebné deklarovať v textovej časti prezentovaného návrhu ÚPN-O Rakovo.

1.2 Záber lesnej pôdy

Lesné pozemky majú v k. ú. Rakovo celkovú výmeru 2,5809 ha, z toho hospodárske lesy zaberajú plochu 2,5809 ha. V k. ú. obce Rakovo nepríde k záberom lesnej pôdy.

2. Voda

2.1 Zásobovanie obce pitnou vodou

Obec Rakovo je zásobovaná z verejného vodovodu – Skupinový vodovod Martin (SKV Martin), v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti, a.s.. Vodovod je zásobovaný z vodných zdrojov v Necpaloch prírodným potrubím DN 400, ktoré je zaústené do vodojemu Jahodníky s objemom 3 000 m³. Voda je do obce privádzaná potrubím DN 150/100 z Příbovice. Areál HD PD Gader Blatnica je zásobované pitnou vodou privedenou potrubím DN 100 z obce Ďanová.

ÚPN-O Rakovo rešpektuje existujúcu koncepciu zásobovania pitnou vodou ako aj vodohospodárske zariadenia v správe Turčianskej vodárenskej spoločnosti a.s.. Existujúci Martinský skupinový vodovod v správe navrhuje rozšíriť vo väzbe na navrhovaný územný rozvoj.

✓ *Potreba pitnej vody:*

Výpočet potreby vody je stanovený v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.684/2006 Z.z..

Priemerná denná potreba vody:	$Q_p = 98,870 \text{ m}^3/\text{d}$
Maximálna denná potreba vody ($k_d = 1,6$):	$Q_{\max d} = 98,870 \times 1,6 = 158,35 \text{ m}^3/\text{d} = 1,77 \text{ l/s}$
Maximálny hodinový potreby vody ($k_h = 2,1$):	$Q_{\max h} = 3,71 \text{ l/s}$
Ročná potreba vody:	$Q_r = 98,870 \times 365 = 36\,087,6 \text{ m}^3/\text{rok}$

✓ *Posúdenie akumulácie vodojemu :*

Potrebná akumulácia pre obec je 60 % maximálnej dennej potreby: $158,35 \text{ m}^3/\text{deň} \times 0,6 = 95,01 \text{ m}^3$. Potrebná minimálna akumulácia je $95,01 \text{ m}^3$. Vodojem s objemom 3 000 m³ bude vo výhľadovom období postačujúci. Podľa Programu rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca sa v budúcnosti (do roku 2035) nepredpokladajú v obci problémy v zásobovaní vodou Vodojem Jahodníky, v nadmorskej výške 550 m.n.m., by mal bez problémov pokryť maximálnu dennú potrebu pitnej vody.

2.2 Potreba požiarnej vody

Zaistenie požiarnej vody je navrhovaná podľa STN 730873 Požiarne vodovody a Vyhlášky č. 699/2004 Z.z o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov, § 6 ods. 1.

Potreba požiarnej vody- 6,7 l/s, trvanie požiaru 2 hodiny: $V = 6,7 \times 3,6 \times 2 = 48,24 \text{ m}^3$.

Potreba požiarnej vody bude zabezpečená z rozšírenej vodovodnej siete pitnej vody v navrhovaných lokalitách.

2.3 Zásobovanie úžitkovou vodou

V súčasnej dobe nie je spracovaná vodohospodárska koncepcia zabezpečenia úžitkovej vody pre všetkých užívateľov. Výhľadovo sa predpokladá, že zdrojmi úžitkovej vody by mali byť vlastné zdroje, prípadne vodné toky v území. Podmienkou využívania vôd je dodržiavanie globálnych ekologických limitov, ktoré predstavujú medznú hodnotu, pod ktorú nesmie poklesnúť prirodzený prietok v povrchovom toku. Doporučená hodnota limitu $MQ_{EKO} = (0,65-0,7) \times Q_{364d}$ („Generel ochrany a racionálneho využívania vôd“).

2.3 Zneškodňovanie odpadových vôd

V obci Rakovo bola v roku 2016, v rámci projektu „Odkanalizovanie obcí Valča, Příbovice, Benice a Rakovo“ a v súlade s programom rozvoja vodovodov a kanalizácií v regióne Turca, vybudovaná delená kanalizácia v dĺžke 3,02 km. Splašková kanalizácia má priemer DN 300 mm a odvádza splaškové vody do ČOV Vrútky.

Vzhľadom na morfológické podmienky je v najnižšom mieste obce umiestnená čerpacia stanica (ČS4), ktorá prečerpáva splaškové vody do gravitačnej kanalizácie v obci Příbovice. Čerpacia stanica je určená výhradne na prečerpávanie splaškových vôd (nie dažďových).

V prípade nevhodných výškových pomerov, kde nebude možné gravitačné odvádzanie odpadových vôd, bude nutné odkanalizovanie riešiť prečerpávaním s adekvátnym posúdením kapacity ČS a prípadnou rekonštrukciou výtlačného potrubia.

2.4 Odvádzanie zrážkových vôd

V hlavnej komunikácii prechádzajúcej obce je vybudovaná dažďová kanalizácia. Odvádzanie dažďových vôd zo spevnených plôch komunikácií, striech budov a zelených plôch sa bude riešiť odvádzaním prostredníctvom uličných vpustov, vsakovaním, resp. odvádzaním povrchovým odtokom so zaústením do recipienta.

3. Suroviny

V katastri obce sa nenachádza ložiská nerastných surovín, ani prieskumné územie.

Nenachádzajú sa tu lokality, ani nie sú dotknuté záujmy chránené banskými predpismi.

Z návrhu územného plánu obce nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovín.

4. Energetické zdroje

4.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Juhovýchodným okrajom riešeného územia obce prechádza VVN 220 kV nadzemné elektrické vedenie V271 Bystričany – Sučany, ktoré prevádzkuje SEPS, a. s.

Územie obce je zásobované elektrickou energiou z 22 kV linky číslo 208, vyvedenej z transformovne 110/22 kV Martin TP. Jadrová zástavba obce je zabezpečovaná z 9tich transformačných staníc, miestne časti Lehôtka a Stariny majú vybudované po jednej trafostanici. Návrh ÚPN-O Rakovo predpokladá vybudovanie 6 nových transformačných staníc.

V súčasnosti v riešenom území obce Rakovo je využívaný zemný plyn komplexne a predpokladá sa jeho používanie i v návrhovom období roku 2035, čo má a bude mať vplyv na potreby v zásobovaní územia elektrickou energiou.

Požiadavka územia na transformačný výkon podľa členenia odberu odberu v kVA

ÚPN - O Rakovo	Stav kVA		Návrh kVA - rok 2035	
	Inštalovaný Výkon	Potreba Územia	Inštalovaný výkon	Potreba Územia
	3890	1030	4790	1550

Návrh zásobovania nových území elektrickou energiou je riešený v zmysle platných predpisov (v súčasnosti zákon č.251/2012 a vyhlášky č. 535/2002 Z. z.) káblovými rozvodmi, uloženými do zeme; v rozptýlenej zástavbe na okrajových územiach vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch, čo pre daný charakter rozptýlenej IBV zástavby je vyhovujúce. Súčasťou rozvodov NN v nových územiach je aj návrh rozšírenia siete verejného osvetlenia - rozvod pre verejné osvetlenie s káblou NN sieťou je navrhnutý budovať káblou rozvodom s výmenou za úsporné osvetľovacie telesá, v okrajových častiach územia budovať vzdušnou sieťou po betónových stĺpoch NN.

Návrh zásobovania elektrickou energiou sa nachádza v smernej časti návrhu ÚPN - O Rakovo, v kapitole B.12.3.1 Elektrická energia.

4.2 Zásobovanie zemným plynom

Obec Rakovo je plynofikovaná. Zdrojom zásobovania zemným plynom je regulačná stanica RS 3000 v k.ú. Příbovce – ktorá slúži pre zásobovanie zemným plynom obcí Rakovo a Benice.

Zásobovanie jadrovej čati obce Rakovo zemným plynom je riešené po STL sieti, plynovody sú z materiálu PE s maximálnym prevádzkovým tlakom do 100 kPa. Miestne časti Lehôtka a Stariny sú bez rozvodov zemného plynu.

ÚPN- O navrhuje využitie zemného plynu komplexne, t.j. na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a na varenie. Súčasne objekty v zástavbe budú plynofikované na cca 80%, nová výstavba bytov a občianskej vybavenosti na 100%. Body napojenia nových vetiev plynu na existujúce plynovody a technické parametre budú určené pri zahájení výstavby v danej lokalite. STL rozvod 0,1 MPa vyžaduje u odberateľov inštaláciu regulátorov tlaku plynu STL/NTL.

Návrh zásobovania zemným plynom sa nachádza v smernej časti návrhu Územného plánu obce Rakovo, v kapitole B.12.3.2 Zásobovanie plynom.

4.3 Zásobovanie tepelnou energiou

Obec Rakovo má decentralizovaný systém zásobovaná teplom, na jej území sa nenachádza väčší tepelný zdroj, ktorý by prevzal funkciu centrálného tepelného zdroja. Existujúce zdroje tepla v objektoch vybavenosti a výrobných prevádzkach sú použiteľné len pre vlastnú potrebu objektov.

Zásobovanie obce Rakovo teplom sa v ÚPN-O navrhuje ponechať decentralizovaným systémom

z objektových kotolní, ktoré riešia potrebu zástavby občianskej vybavenosti, objektových zdrojov tepla a domových kotolní UK IBV zástavby.

Hlavným vykurovacím médiom pre riešenie potrieb tepla bude zemný plyn a dostupné ekologické paliva (ako doplnkové : drewný odpad – resp. pelety). V prevádzkach, kde bude výroba zameraná na spracovanie dreva, sa odporúča pri riešení potrieb tepla využiť drewný odpad z výroby.

V navrhovanej etape ÚPN-O odporúča sa zamerať na využívanie slnečnej energie konvertormi pre prípravu teplej vody, taktiež podporovať všetky iniciatívy využívania netradičných druhov energií na získavanie tepelnej energie, čo bude mať priaznivý dopad na čistotu ovzdušia najmä v zimnom období. V budúcnosti sa ponechávajú využívať dostupne miestne palivá najmä v okrajových častiach územia, kde absentujú rozvody plynu.

Z celkovej potreby tepla v etape rok 2035 cca 31,69 tis GJ sa navrhuje riešiť 88,4% zemným plynom, ostatná potreba cca 6,0% - drevom (odpadové drevo, resp. priemyselne upravené), elektrickou energiou cca 5,6%.(f. GORALWOOD). Rozvoj využívania elektriny, ako zdroja tepla sa akceptuje len vo f. GORALWOOD - rozvojové zámery prechodu riešenia potrieb tepla na elektrickú energiu.

Návrh zásobovania tepelnou energiou sa nachádza v smernej časti návrhu Územného plánu obce Rakovo, v kapitole B.12.3.3 Zásobovanie teplom.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Návrh verejného dopravného vybavenia územia sa nachádza v smernej časti návrhu ÚPN - O Rakovo, v kapitole B.12.1 Návrh verejného dopravného vybavenia.

5.1 Širšie dopravné vzťahy

Obec Rakovo sa nachádza asi 10,0 km južne od okresného mesta Martin. Obec Rakovo leží na dopravnej sieti krajín EÚ: Multimodálny koridor, vetva č. VI, zároveň súčasť koridorových sietí TEN-T (Paneurópska dopravná sieť), súčasť koridorovej siete TEN-T Martin – Turčianske Teplice – Šášovské Podhradie – Zvolen – Šahy – Maďarská republika, schválené pre rýchlostnú cestu R3. Z nadradenej cestnej siete prechádzajú katastrom obce cesty I. triedy I/65 a cesty III. triedy III/2160 a III/2140. Cesta I/65 patrí do hlavnej cestnej siete SR a z celoslovenského hľadiska je významnou komunikáciou nadregionálneho významu spájajúca jednotlivé regióny Slovenska.

5.2 Cestná automobilová doprava

Cestnú sieť v k. ú. Rakovo možno rozdeliť podľa charakteru na cesty I. triedy č.I/65 vo vlastníctve štátu a III. triedy č. III/2140 a III/2160 vo vlastníctve ŽSK a sieť miestnych komunikácií vo vlastníctve obce.

Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú poľné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Rýchlostná cesta R3:

V roku 2016 bola vypracovaná Štúdia realizovateľnosti „Rýchlostná cesta R3 Martin – Šášovské Podhradie“ (ďalej len „ŠR“), ktorá odporučila ďalšiu prípravu v úsekoch Martin – Rakovo a Rakovo – Mošovce variant „A modrý“ rýchlostnej cesty R3, ktorý sa dotýka aj katastrálneho územia obce Rakovo. V zmysle výsledkov ŠR má byť však z dlhodobého hľadiska doprava v úseku Rakovo – Mošovce vedená v trase existujúcej cesty I/65. Po naplnení jej kapacity odporúča Štúdia realizovateľnosti ďalej pokračovať rýchlostnou cestou R3 vo variante „A modrý“, ktorý však nebol posúdený v rámci procesu EIA.

Na základe vyššie uvedeného bol do návrhovej časti územného plánu zapracovaný variant rýchlostnej cesty R3 v zmysle vydaného záverečného stanoviska MŽP SR č. 1867/2010-3.4/ml a zároveň do výhľadovej časti územného plánu zapracovaný aj odporúčaný variant rýchlostnej cesty R3 „A modrý“ v zmysle odporúčaní Štúdie realizovateľnosti. Pre úsek Martin – Rakovo v súčasnosti prebieha proces EIA – zisťovacie konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. Predpoklad vydania rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní je 10/2016.

Cesty I. a III. triedy:

- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101;
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty prvej triedy vo funkčnej triede B1 v kategórii MZ 14/60, zmysle STN 6110;
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101;
- v zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest tretej triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 6110.

Pri výstavbe nových obytných zón je potrebné miestne komunikácie zhotoviť ako miestne obslužné, funkčnej triedy C3:

Jednopruhová obojsmerná MK s krajinami a výhybňami s obmedzením do 100 m (bez obrubníkov) :

Funkčná trieda :	Kategória :	Parametre :	
		jazdný pruh (m)	nespevnená časť krajnice (m)
C3	MOK 4,0/30 (modifikovaná)	1 x 3,00	2 x 0,50

Dvojpruhová obojsmerná MK s krajinami (bez obrubníkov) :

Funkčná trieda :	Kategória :	Parametre :	
		jazdný pruh (m)	nespevnená časť krajnice (m)
C3	MOK 7,0/30	2 x 2,75	2 x 0,75

Dvojpruhová obojsmerná MK (s obrubníkmi a chodníkom – výroba, skladové hospodárstvo) :

Funkčná trieda :	Kategória :	Parametre :	
		jazdný pruh (m)	Vodiaci/odvodňovací prúžok (m)
C3	MO 8,0/40	2 x 3,00	2 x 0,50

Obslužné komunikácie sú navrhované ako komunikácie dvojpruhové, obojsmerné vzájomne zokruhované. V prípade, že komunikácia je jednopruhová a dlhšia ako 50 m a je ukončená slepo, uvažuje sa s realizáciou otočky, resp. otáčacieho kladiva.

Rozvoj prepravných vzťahov a ich objemov:

Najlepší obraz o intenzitách a zložení dopravných prúdov poskytujú výsledky celoštátnych sčítaní, ktoré organizuje Slovenská správa ciest každých päť rokov. K dispozícii sú výsledky sčítaní z rokov 2010 a 2015, viď tabuľka:

Cesta I/65			Sčítací úsek 91 280		
Rok	Okres	T	O	M	S
2010	Martin	1698	6087	12	7397
2015	Martin	1685	3858	14	5557
Pokles :		13	2229	2	1840

*Legenda : T – nákladné automobily a prívesy; O – osobné a dodávkové automobily; M – motocykle; S – súčet všetkých automobilov a prívesov.

Na intenzite dopravy a zložení dopravných prúdov uvedených v prehľadných tabuľkách na príslušnej ceste a sčítacom úseku je vidno pokles dopravného zaťaženia, ktorého veľkosť bude ešte znížená vybudovaním rýchlostnej cesty R3.

5.3 Hromadná doprava

Hromadná autobusová doprava obce Rakovo je riešená ako prímestská hromadná doprava. Prepravu zabezpečuje SAD Žilina, prevádzka Martin. Prímestskú hromadnú dopravu osôb v rámci obce zabezpečujú autobusy prechádzajúce katastrom obce Rakovo po ceste I. triedy (zastávky Rakovo - Rybárska bašta, Rázcestie Daňová) a po ceste III. triedy (zastávky Rakovo - železničná stanica, Rakovo). Na autobusových zastávkach sú umiestnené prístrešky pre cestujúcich.

Z dôvodu zabezpečenia pešej dostupnosti autobusových zastávok v rámci intravilánu obce z rozvojových lokalít, navrhujeme novú autobusovú zastávku na ceste III/2160 (pri navrhovanom športovom areáli, čím bude zabezpečená izochróna pešej dostupnosti 500 m. Z umiestnenej autobusovej zastávky bude zabezpečená izochróna pešej dostupnosti z mestnancov aj pre navrhované plochy výroby v lokalite Pri píle.

5.4 Železničná doprava

Priamo severozápadnou časťou katastrálneho územia obce Rakovo prechádzajú železničná trať č. 118 Vrútky – Zvolen, kde sa nachádza aj železničná stanica Príbovce - Rakovo. Súčasná stanica má päť koľají, z toho štyri dopravné a jedna je všeobecná nákladná a vykládková.

Zo železničnej stanice Príbovce – Rakovo je vyvedená železničná vlečka k priemyselným prevádzkam v lokalite „Pri píle“ a umožňuje pripojenie ďalšej rozvojovej plochy pre priemysel a skladové hospodárstvo v navrhovanom rozvojovom území v lokalite „Pri píle“ (pre umiestnenie Logistického centra).

5.5 Civilné letectvo

V obci Rakovo sa nenachádza letisko. Katastrálne územie obce sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

5.6 Statická doprava

Odstavovanie vozidiel v individuálnej bytovej výstavbe je zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách. Odstavenie vozidiel pri HBV je riešené formou spevnených plôch, ktoré sú súčasťou uličného priestoru.

Parkovanie vozidiel pri objektoch OV je riešené formou spevnených plôch parkovísk alebo spevnených plôch, ktoré budú súčasťou uličného priestoru alebo priamo na plochách OV (na vlastných pozemkoch OV).

Odstavovanie vozidiel v IBV v rozvojových územiach bude zabezpečené na vlastných pozemkoch v garážach alebo na spevnených plochách pod prístreškom alebo bez prístrešku. Pre potreby rodinných domov je uvažované, že na 1 RD pripadajú 2 odstavné stojiská na vlastnom pozemku v zmysle STN 73 6110/Z2, február 2015.

5.7 Cyklistická a pešia doprava

Cyklistická doprava miestneho významu využíva existujúce miestne komunikácie obce Rakovo. Katastrálnym územím obce prechádza značená cykloturistická trasa (<http://www.freemap.sk/>):

- ✓ zelená trasa s číslom 5427 : Příbovce - Rakovo (po ceste III/2060) - Valentová - Socovce - ...

ÚPN-O navrhuje vybudovanie chodníkov pre peších:

- ✓ chodník popri cestách III/2160 a III/2140 (až po m.č. Lehôtka),
- ✓ chodník popri miestnej komunikácii od križovatky s cestou III/2160 po Goralwood (B) popri navrhovanej obslužnej komunikácii k navrhovanému rozvoju plôch priemyslu (Logistické centrum pri píle - F);
- ✓ chodníky popri miestnych komunikáciách s navrhovanými rozvojovými plochami pre výstavbu IBV a OV (lokalita Malý Borok) a pripojenie lokality Kratiny s navrhovanými rozvojovými plochami na m. č. Rakovo (v koridore súčasnej poľnej cesty).

B.II Údaje o výstupoch**1. Ovzdušie - hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií**

V obci Rakovo a jej blízkom okolí sa v súčasnosti nenachádzajú významní znečisťovatelia ovzdušia. Kvalita ovzdušia nie je ovplyvnená prevádzkovateľmi vyžadujúcimi integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania - IPKZ (<http://ipkz.enviroportal.sk>). Priamo v obci nie sú lokalizované významné stacionárne zdroje znečistenia ovzdušia (veľké a stredné), vyskytujú sa tu len malé zdroje znečistenia, ktoré spôsobujú lokálne znečistenie ovzdušia. Na kvalitu ovzdušia v obci má negatívny vplyv spaľovanie tuhých palív najmä za zhoršených rozptylových podmienok. Kvalita ovzdušia je považovaná za dobrú, úroveň znečistenia ovzdušia v záujmovom území je nízka, územie nie je zaťažované ani emisiami z intenzívnych cestných ťahov.

Územie miest Martin a Vrútky bolo v roku 2010 zaradené do oblasti č. 9 riadenia kvality ovzdušia (znečisťujúca látka PM10). V blízkosti sa nachádza monitorovacia stanica lokálneho znečistenia ovzdušia v Martine.

V rámci koncepcie riešenia sa navrhuje plynifikácia obce a použitie alternatívnych, obnoviteľných zdrojov energie, čo významne prispeje k zníženiu produkcie exhalátov. Monitoring a meranie emisií sa nenavrhuje.

2. Voda - celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania

Údaje o zásobovaní obce pitnou vodou a zneškodňovaní odpadových vôd sú uvedené v kapitole B.I bod 2.

3. Odpady

Údaje o nakladaní s odpadmi sa nachádza v smernej časti návrhu ÚPN - O Rakovo, v kapitole B.13.7 Návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi.

Obec Rakovo má schválené Všeobecne záväzné nariadenie 2/2016 (ďalej len "VZN") o miestnom poplatku a o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce schválené uznesením OZ č. 53/2016 dňa 9.12.2016.

Nakladanie s odpadmi a spôsob ich zneškodňovania na území obce má na zreteli hierarchiu a ciele odpadového hospodárstva podľa § 3 zákona o odpadoch. Rieši opatrenia, ktorých cieľom je minimalizácia vplyvu odpadov na zdravie ľudí a životné prostredie. Okrem plnenia cieľov recyklácie a zhodnocovania odpadov kladie dôraz najmä na predchádzanie vzniku odpadov.

V zmysle aktuálnej platnej legislatívy obce do 1000 obyv. a s množstvom vyprodukovaného KO do 350 ton/rok nemusia mať spracovaný POH.

Obec Rakovo sa snaží zabezpečiť svojim obyvateľom čo možno najkomfortnejšie podmienky pre nakladanie s komunálnymi odpadmi, no najmä pre separáciu ich jednotlivých zložiek.

Systém zberu zmesového komunálneho odpadu (ďalej len „ZKO“) a separovaného zberu (ďalej len „SZ“) v obci je stanovený platným Všeobecne záväzným nariadením obce Rakovo č. 2/2016 o nakladaní so ZKO a drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území Obce Rakovo, schváleného dňa 9.12.2016 uznesením č. 53/2016.

Zberné nádoby na separované zložky sú umiestnené na verejných priestranstvách tak, aby boli zohľadnené optimálne donáškové a prepravné vzdialenosti.

V rodinných domoch sa plasty zbierajú do vriec aj do kontajnerov.

Odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu zabezpečuje firma Brantner Fatra s.r.o. Martin a ukladá ho na skládku Martin – Kalná.

Na území obce sa riadená skládka odpadu nenachádza. Pôvodné nelegálne a divoké skládky boli ekologicky zlikvidované.

V katastrálnom území eviduje Štátny geologický ústav Dionýza Štúra odvezené skládky odpadov, ktoré boli premietnuté do grafickej časti ÚPN-O.

4. Hluk a vibrácie

Hlavným zdrojom hlučnosti v riešenom území je hluk z cestnej dopravy. Zastavané územie v k. u. Rakovo nie je zatiaľ zaradené medzi problémové lokality, kde sú prekročené povolené hodnoty indikátorov hluku. Hlukové zaťaženie, ktoré produkuje doprava prechádzajúca obcou po cestách I. a III. triedy prekračuje hodnotu 50 dB(A) povolenú pre obytné prostredie Vyhláškou Ministerstva Zdravotníctva SR. Dopravné zaťaženie ciest I. a III. triedy, ako aj hluková záťaž popri týchto cestách sa zníži výhľadovým vybudovaním rýchlostnej cesty R3. Po realizácii rýchlostnej cesty R3 sa vytvorí predpoklad zvýšeného počtu pohybu tranzitnej dopravy, no nepredpokladá sa dramatické zvýšenie hlučnosti z cestnej dopravy, nakoľko súčasťou výstavby R3 budú aj protihlukové opatrenia. Taktiež v súčasnosti zaťažované územie hlukom z ciest I/65 sa výhľadovo zníži, nakoľko podstatnú časť tranzitnej dopravy prevezme R3. S rozvojom obytnej výstavby v hlukovo zaťaženom území v k. u. obce Rakovo v dotyku s cestou I/65 a výhľadovo umiestnenou rýchlostnou

cestou R3 sa neuvažuje. Odstup existujúceho zastavaného územia obce a uvažovaných rozvojových plôch od uvedených komunikácií trasovaných na západnom okraji katastra je dostatočný.

Iné zdroje hluku a vibrácií sa v obci nenachádzajú. Návrh územného plánu obce nepredpokladá zvýšenie záťaže hlukom alebo vibráciami.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

5.1 Radónové riziko

Prírodná rádioaktivita sa v k. ú. nevyskytuje nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia. Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón (^{222}Rn) a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Zdrojom radónu sú hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok. Pri výstavbe budov je preto vhodné realizovať radónový prieskum, v prípade zistenia zvýšeného množstva plynného radónu vykonať opatrenia proti jeho vnikaniu do budov.

Podľa mapy „Prognóza radónového rizika“ Atlasu krajiny Slovenskej republiky – je riešené územie k. u. Rakovo zaradené prevažne v kategórii stredné radónové riziko. Nízke radónové riziko bolo identifikované v lokalite medzi miestnou časťou Lehôtka, Stariny a obcou Valentová.

Štátny geologický ústav Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ), po oznámení o začatí obstarávania ÚPN-O Rakovo, poskytol pre riešené územie relevantné údaje týkajúce sa radónového rizika:

- riešené územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, neeviduje Radónové riziko - referenčné plochy, neeviduje prognózu zvýšeného radónového rizika - eU nad 4 ppm.

Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo ŽP SR vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

V k. ú. nie je evidovaná prognóza zvýšeného radónového rizika - eU nad 4 ppm.

5.2 Elektrosmog

Elektrosmog je každé elektromagnetické žiarenie, ktoré je umelo človekom vyrobené a teda nie prírodného charakteru. Zvyčajne je elektrosmog rozdelený do dvoch typov:

- nízkofrekvenčný elektrosmog do 1MHz (trakčné vedenie železníc, vysokonapäťové vedenie, transformátory, úsporné žiarovky, spotrebná elektronika ...),
- vysokofrekvenčný elektrosmog 1 MHz a viac (mobilné telefóny, základňové stanice BTS, rozhlasové a televízne vysielače, Wi - Fi, Bluetooth, satelity, radary ...).

Elektrické pole sa výrazne znižuje takmer všetkými stavebnými materiálmi, s výnimkou klasického skla. Stromy a kríky tiež znižujú elektrické polia.

Návrhu územného plánu obce sa rešpektuje ochranné pásma elektrických vedení, ktoré zabezpečujú aj ochranu pred žiarením. V prípade návrhu a realizácie výstavby v ochrannom pásme elektrického vedenia je nutné realizovať jeho prekládku.

6. Doplnujúce údaje

V územnom pláne obce sa nenavrhujú také rozvojové zámery, pri ktorých by dochádzalo k významným zásahom do výrazu a charakteristického vzhľadu krajiny; ani aktivity, ktoré by mohli nepriaznivo zasiahnuť do chránených území, prvkov ÚSES a migračných koridorov.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C.I Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešeným územím územného plánu obce je katastrálne územie Rakovo - pozostáva zo zastavaného územia obce a ostatného katastrálneho územia. Zastavané územie je v súčasnosti legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia k 1.1.1990. Celková výmera riešeného katastrálneho územia je 541,42 ha a je vymedzená katastrálnymi hranicami obce. Plocha zastavaného územia obce k 1.1.1990 je 33,10 ha.

Vymedzené katastrálne územie susedí s k. ú. obcí okresu Martin - Pribovce, Benice, Slovany, Ležiachov, Karlová, Valentová, Ďanová.

C.II Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie

1.1 Geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologických jednotiek Slovenska je riešené územie tvorené nasledovne:

Sústava:	Alpsko-Himalájska
Podsústava:	Karpaty
Provincia:	Západné Karpaty
Subprovincia:	Vnútorne západné Karpaty
Oblasť:	Fatransko - tatranská oblasť
Celky:	Turčianska kotlina
Podcelky:	Mošovská pahorkatina, Turčianske nivy

1.2 Geologické pomery

Terciárna vyplň Turčianskej kotliny je tvorená horninami paleogénu a horninami neogénu. Sedimenty paleogénu sú prítomné hlavne vo východnej resp. severovýchodnej časti kotliny. Medzi horninami paleogénu a neogénu existuje stratigrafický hiat ako aj výrazná tektonická diskordancia. Samotná Turčianska kotlina je tvorená najmä rôznorodými štvrťhornými usadeninami, len na úpätiach okolitých pohorí vystupujú na povrch vývojovo staršie geologické vrstvy. Kvartér záujmového územia je tvorený deluviálnymi sedimentmi, tvorenými svahovinami rôzneho charakteru, v závislosti od charakteru podloží hornín.

1.3 Reliéf

Obec Rakovo leží na pravej strane rieky Turiec v nive rieky Turiec a Blatnického potoka. Južnú časť k. u. tvoria terasy tokov. Rovinaté územie so sklonitosťou max 0 až 30, na terasových stupňoch dosahuje až 70. Územie pahorkatín je mierne zvlnené s oblými kopcami, budovanými mäkkými neogénnymi horninami, rozčlenenými iba tokmi, ktoré vytvárajú široké a pomerne plytké údolia. Z povrchu pahorkatín stekajú sezónne potoky, ktoré rozčleňujú ich povrch na menej výrazné depresie. Regionálny smer priečných údolí je orientovaný v smere SZ – JV.

Nadmorská výška katastrálneho územia dosahuje od 425 m n.m. do 452 m n. m.

1.4 Inžinierskogeologická charakteristika

Z hľadiska inžiniersko-geologických pomerov v k.u. Rakovo rozoznávame dva inžiniersko-geologické rajóny:

- rajón údolných riečnych náplavov
- rajón náplavov terasových stupňov

1.5 Geodynamické javy

V území nie sú typické podmienky pre vývoj zosuvov. Územie je prevažne rovinaté, zosuvy majú podmienky len na hranách a svahoch terás. Z hľadiska vývoja svahových deformácií sú atmosférické zrážky jedným z najvýznamnejších prírodných faktorov. Infiltráciou zrážkovej vody sa výrazne zhoršujú pevnostno-deformačné vlastnosti pokryvných útvarov a menia sa hydrogeologické pomery vo svahu.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v riešenom území je evidovaná 1 potenciálna svahová deformácia – svah na hranici s k.u. Valentová. V území nie sú evidované aktívne zosuvy.

Svahové deformácie sú zobrazené v grafickej časti návrhu územného plánu obce (výkres č.02)..

Evidované svahové deformácie - potenciálne si vyžadujú zvýšenú ochranu v súlade s Vyhláškou MŽP č.55/2001 Z. z., § 12 odst. 4, písm. o).

1.6 Seizmicita

Podľa mapy „Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseizmickej intenzity“ (Schenk a kol. in Atlas krajiny SR, 2002) kotlinová časť riešeného k. u. je zaradená do pásma 6 - 7° stupnice MSK-64. Podľa mapy „Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží“ (Schenka kol. in Atlas krajiny SR, 2002) patri skúmané územie do oblasti, v ktorom hodnota špičkového zrýchlenia na skalnom podloží dosahuje hodnotu 1,00 – 1,29 (*KEP obce Rakovo, 2017).

1.7 Ložiská nerastných surovín

Údaje o ložiskách nerastných surovín sú uvedené v kapitole B.I bod 3.

1.8 Stav znečistenia horninového prostredia - environmentálne záťaž

V katastrálnom území obce Rakovo je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná záťaž:

Názov EZ:	MT (004) Příbovce – bývalé OS Slovnaft - Benzinol
Názov lokality:	bývalé OS Slovnaft-Benzinol
Druh činnosti:	skladovanie a distribúcia
Stupeň priority:	v registri nie je uvedené
Registrovaná ako:	C sanovaná /rekultivovaná lokalita

2. Klimatické pomery

Podľa teplotných a vlhkosných kritérií patrí riešené územie do mierne teplej (M) klimatickej oblasti , okrsok kotlinový / dolinový. Je mierne teplý, vlhký s chladnou zimou. Z hľadiska klimato-geografických typov je pre predmetné územie charakteristická kotlinová klíma s veľkou inverziou teplôt.

Pre územie Turčianskej kotliny za roky 1961 až 1990 sú uvádzané priemerné teploty v januári od - 3 do - 4 °C, zonálne na okrajoch kotliny - 4 až - 5 °C. Priemerná teplota v júli za uvedené obdobie dosahuje 16 až 18 °C, na okrajoch 14 až 16 °C. Priemerná ročná teplota sa za roky 1961 až 1990 pohybuje v rozsahu 7 až 8 °C, v úzkej zóne po krajoch 6 až 7°C. V údolných častiach sa počet vyskytujúcich letných dní pohybuje okolo 30 až 40 dní, vo vrcholových častiach sa takmer nevyskytujú.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 715 - 891 mm (priemer za r. 1961-1990). Obdobia so snehovou pokrývkou trvajú 60 - 80 dní . Najväčšia snehová pokrývka je obvyčajne v januári. Z analýz vyplynulo, že v celom povodí dochádza k úbytku ročných bilančných hodnôt zrážok o 5 % , pričom výraznejšie zmeny boli zaznamenané v kotline.

Turčianska kotlina, v s ohľadom na geografické a geomorfologické danosti sa radí medzi kotliny s nevhodnými rozptylovými podmienkami. Jedná sa o pomerne úzku vysočinnú kotlinu, výrazne ohraničenú vrstvami, zvažujúcu sa z juhu na sever, kotlina je menej vetrateľná a v prechodných obdobiach sa v nižších nadmorských výškach vyskytujú časté inverzné stavy ovzdušia. Sledovaná oblasť je charakteristická veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra do 2 m.s⁻¹, čo predstavuje až 74 % týchto situácií v roku a 30- 36 % je veľmi slabý vietor do rýchlosti 1 m.s⁻¹ až bezvetrie. Prevládajúce smery vetra, ktoré podmieňujú pohyby vzdušných mäs zohrávajú dôležitú úlohu aj pri distribúcii zrážok. V hlavnej časti kotliny prevládajú vetry severného, južného a západného smeru, v časti kotliny v údolí Váhu zase východo - západného smeru.

3. Ovzdušie - stav znečistenia ovzdušia

Vplyvy na ovzdušie, nie sú vplyvmi vychádzajúcimi z riešení v strategickom dokumente posudzovaného územia, ale sú spôsobené aglomerovanými účinkami súmestia Martin – Vrútky – Turany – Sučany.

Údaje o ovzduší sú uvedené v kapitole B.II bod 1.

4. Vodné pomery - povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

4.1 Hydrologické a hydrogeologické podmienky

Hydrologicky patrí riešené územie do základného povodia č. 4-21-05 Váh od ústia Oravy po ústie Varínky - odvodňuje ho rieka Váh so svojimi prítokmi. Hydrogeologickým rajónom je mezozoikum severnej časti Veľkej Fatry – M 020. Režim odtoku riešenej vrchovinnó-nížinnej oblasti je charakterizovaný ako dažďovo - snehový s akumuláciou vody v decembri až februári, vysokou vodnosťou v marci až apríli a nízkymi stavmi v septembri.

4.2 Vodné toky

V prílohe č. 1 k vyhláške č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov sa v k.ú. nachádzajú 2 vodohospodársky významné vodné toky v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku:

- 4-21-05-020 rieka Turiec: Patrí v rámci riečnej siete Slovenska medzi stredné rieky. Pramení v Kremnických vrchoch a vo Vrútkach ústi do rieky Váh. Celková plocha povodia je 933,88 km², dĺžka hlavného toku je 66,3 km, odvodňuje územie s veľkosťou 934 km² a v Martine má priemerný prietok 11 m³/s. Jediný vodomerný profil, v ktorom sa dlhodobo sledujú prietoky je v Martine
- 4-21-05-075 Blatnický potok: Je to pravostranný prítok Turca s dĺžkou 16,9 km, je tokom IV. radu. Pramení vo Veľkej Fatre na severozápadnom svahu Veľkého Rakytova (1142,3 m n. m.) v nadmorskej výške približne 850 m n. m.

Ďalšími vodnými tokmi v území sú potoky:

- tok V. rádu - Karlovský potok. Je to ľavostranný prítok Blatnického potoka, meria 6,8 km a je tokom V. radu. Pramení v Mošovskej pahorkatine, západne od obce Blatnica v nadmorskej výške približne 525 m n. m.
- ďalšie toky sú: potok Jelšovec, Lehôtka a ich bezmenné prítoky

4.3 Podzemná voda

Podzemná voda je definovaná ako voda vyplňujúca dutiny zvodnených hornín. Základnou jednotkou pre hodnotenie podzemných vôd je hydrogeologický rajón. Hranice hydrogeologických rajónov sa nekryjú s hranicami povodí povrchových tokov. V zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenskej republiky spadá katastrálne územie obce Rakovo do hydrogeologického rajónu :

- *Q-P 033 Paleogén, neogén a kvartér Turčianskej kotliny*

Rajón zahŕňa Turčiansku kotlinu a priľahlú časť pohoria Žiar až po rozvodnicu Turca a Nitry. V uvedenom hydrogeologickom rajóne je registrovaných spolu 800 l/s využiteľných zásob podzemnej vody. Z tohto množstva bolo v rámci klasifikácie zásob podzemných vôd (KKZ) schválených v kategórii C2 373,0 l/s a v kategórii C1 97,0 l/s. Náplavy Turca sú hydrogeologicky významne v poriečnej nive a čiastočne v Martinskej terase. Hrúbka náplavov a ich priepustnosť v poriečnej nive sa proti toku znižuje. Zvýšene výdatnosti v niektorých vrtoch sú ovplyvnené rozsahom a čistotou štrkopiesčitých polôh a prítomnosťou karbonátických

zlepencov v podloží. Martinská terasa sa vyznačuje slabým dopĺňaním podzemných vôd a jej rýchlym odvodňovaním do okolitých náplavov. Pre odber podzemnej vody je najvhodnejšia poruchová zóna na styku budišského a martinského súvrstvia (A. Tužinský – V. Banský, 1967).

V katastrálnom území obce Rakovo sa nenachádzajú vodné zdroje vhodné na hromadné zásobovanie pitnou vodou.

4.4 Kvalita povrchových a podzemných vôd

V katastrálnom území obce sa nenachádzajú významní znečisťovatelia vôd. Kvalita povrchových a podzemných vôd širšieho územia vyplýva z charakteru urbánneho prostredia. Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd sú predovšetkým priemysel, komunálne odpadové vody, poľnohospodárska činnosť a skládka odpadov. Medzi lokálne zdroje znečistenia je možné zaradiť splachy z komunikácií, najmä v zimných mesiacoch a pri topení snehu, z dôvodu posypu vozovky môžu byť zvýšené hodnoty BSK₅, mineralizácie, obsahu dusičnanov, amoniaku, vápnika, železa, síranov. V prípade úniku ropných látok môžu byť prekročené limity mikropolutantov (NEL). V oblasti medzi Príbovcami, Rakovom a Ďanovou pre podzemné vody sú charakteristické najmä nadlimitné koncentrácie NO₃ a PO₄ z poľnohospodárskej činnosti, na niektorých odberových miestach zaznamenané nevyhovujúce obsahy ChSK, O₂ a Al. V ostatných lokalitách sú podzemné vody najlepšej kvality - zväčša v plnom rozsahu vyhovujú všetkým ukazovateľom podľa Vyhlášky MZ SR č. 151/2004 pre pitnú vodu.

4.5 Minerálne a termálne vody

Južná časť extravilánu katastrálneho územia obce Rakovo zasahuje do územia ochranného pásma II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Kláštore pod Znievom a v Socovciach (vyhláška MZ SR č.367/2009 Z. z.). V katastri obce Rakovo nie sú v súčasnosti evidované kúpeľné územia, a ani sa nevzťahujú opatrenia súvisiace s vonkajšími kúpeľnými územiami, podľa štatútu kúpeľného miesta.

4.6 Vodohospodársky chránené územia

V k. ú. sa nenachádzajú žiadne chránené územia v zmysle zákona č. 361/2004 Z. z. o vodách.

4.7 Riziko povodní

Obec má spracovaný plán povodňovej ochrany z r.2011 – Povodňový plán záchranných prác obce Rakovo, ktorý bol spracovaný v súlade s Metodickým pokynom ObÚ Martin č.3/2011.

Pre účely vyhotovenia plánov manažmentu povodňového rizika boli vypracované mapy povodňového rizika a mapy povodňového ohrozenia (spracoval Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., zverejnené na <http://mpomprsr.svp.sk/Default.aspx>) s vyznačenou záplavovou čiarou (mierka 1 :10 000). Vodný tok Turiec je súčasťou spracovaného plánu manažmentu povodňového rizika, v rámci ktorého bolo príslušné územie zaradené medzi geografické oblasti s potenciálne významným povodňovým rizikom. Záplavová čiara Q100 je vyznačená v grafickej časti ÚPN-O Rakovo. Pre ochranu územia pred povodňami sa plánuje na toku Turiec, v SZ časti k .ú., vybudovať zemný val (vyznačené v grafickej časti ÚPN-O).

V plánoch manažmentu povodňového rizika je potrebné realizovať opatrenia na zníženie objemu odtoku prostredníctvom zásahov do povodia a do koryt vodných tokov. Ide najmä o:

- optimalizáciu spôsobu obrábania pôdy a optimalizáciu spôsobov a druhovej skladby výsadby pre spomalenie prívalového odtoku vody z povodia,
- úpravy a opatrenia v lesoch aj mimo lesov podporujúce prirodzenú akumuláciu vody,
- permanentne udržiavať v dobrom stave systémy kanálov na zachytávanie a odvádzanie povrchovej vody v intravilánoch obcí. Systematicky venovať pozornosť udržiavaniu prietokovej kapacity vodných tokov, odstraňovať nánosy z koryt a nevhodné porasty z brehov (opatrenia na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami),
- v rámci povodňových prehliadok vykonávaných podľa § 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sústavne venovať pozornosť objektom, ktoré obmedzujú plynulé prúdenie vody a zachytávajú vodou unášané predmety, čo máva za následok vytváranie bariér a vylievania vody na územia vedľa vodných tokov,
- je nevyhnutne realizovať organizačné, agrotechnické, biologické a technické opatrenia na obmedzenie splavovania humusového horizontu z poľnohospodárskej a lesnej pôdy náchylnej k vodnej erózii a to nielen z dôvodu ochrany pred povodňami.

5. Pôdne pomery - kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd

Z hľadiska pôdnych podmienok sa v okolí obce vyskytujú z pôdnych typov na poľnohospodárskej pôde najmä čiernice, rendziny, fluvizeme, luvizeme, pseudogleje a gleje. Z hľadiska hodnotenia typologicko-produkčných kategórií prevládajú v riešenom území produkčné trvalé trávne porasty a poľnohospodárska pôda.

Z hľadiska kvality pôd, vyjadrenej BPEJ, sú v k.ú. pôdy zaradené do skupiny 4. – 9.

Zastúpenie pôdnych typov na poľnohospodárskej pôde v riešenom území (*zdroj : KEP obce Rakovo)

Číslo HPJ	Pôdny typ (subtyp)	Charakteristika
11	FMG	Fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
20	ČAm ^c	Čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké
29	ČAm, ČAG	Čiernice typické a čiernice glejové, stredne ťažké až ťažké, na sprašových a svahových hlinách
33	ČA	Čiernice (typ) plytké na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké, ťažké (veľmi ťažké)
56	LMg až PGI	Luvizeme pseudoglejové až pseudogleje luvizemné na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké
63	KMm	Kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
87	RAm, RAK	Rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
90	RAm	Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké
92	RAm	Rendziny typické na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
94	GL	Gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké

Pôdne druhy (*zdroj : KEP obce Rakovo)

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. V riešenom území sa vyskytujú nasledovné druhy pôd:
 Kategória zrnitosti BPEJ: Názov: Pôdny druh podľa Nováka
 2 stredne ťažké pôdy hlinité

3 ťažké pôdy ílovitohlinité

5 stredne ťažké pôdy - ľahšie piesočnatohlinité

5.1 Kontaminácia pôdy

Pôdy v riešenom k. ú. Rakovo sú zaradené do kategórie A – relatívne čistá pôda. Lokálne kontaminácie pôd sú predpokladané v oblasti bývalého areálu OS Benzinol, kde je evidovaná environmentálna záťaž, ktorá už prešla sanáciou a regeneráciou. Kontaminant predstavovali ropné látky (najmä pohonné hmoty) / benzén. Znečistenie bolo v areáli závodu (okolie nádrží a plniacej lávky a skladu sudov) až smerom k stáčisku pri železničnej trati. Obch. stredisko malo plochu 12 830 m² a znečistenie presiahlo tento areál smerom na sever a k rieke Turiec. Zdroj znečistenia bol odstránený.

Sanáciou sa dosiahli cieľové limity v ukazovateli NEL: podzemná voda - 0,5 mg/l; horninové prostredie - 500 mg/kg.

5.2 Erózia pôdy

Pôdna erózia sa v našich pôdno-klimatických podmienkach najčastejšie vyskytuje ako vodná a veterná erózia pôdy. Samotný erózný proces zahŕňa častkové subprocessy, ktorými je pôdny materiál uvoľnený, transportovaný a sedimentovaný. Vo všeobecnosti rozlišujeme vodnú eróziu plošnú a líniovú. V území nie sú podmienky pre výskyt silnej alebo extrémnej vodnej erózie. Potenciálne extrémnou vodnou eróziou je ohrozená viac než polovica poľnohospodárskej pôdy okresu, protierózna ochrana väčšiny týchto pôd je však zabezpečená zatrávnením. veterná erózia sa v území nevyskytuje.

6. Flóra a fauna (*zdroj : KEP obce Rakovo)

Údaje o primárnych vplyvoch predstavujú ohrozenie hodnôt a charakteristiky posudzovaného územia, ktoré sú stručne excerptované nižšie z Krajinnoekologického plánu, spracovaného v rámci prieskumov a rozborov v oblasti fauny a flóry, najmä z pohľadu záujmov ochrany prírody a krajiny. V plánovacom dokumente boli rešpektované tieto záujmy zodpovedajúcim funkčným zónovaním.

Podrobnejšie informácie sa nachádzajú v podkladovom dokumente (KEP obce Rakovo, 2017).

6.1 Flóra

Katastrálne územie podľa fytogeograficko-vegetačného členenia flóry Slovenska spadá do bukovej zóny, kryštálicko-druhohornej oblasti,

- okres Turčianska kotlina, podokres severný

Reálna vegetácia

Reálna vegetácia je vegetácia, ktorá sa nachádza v území v súčasnosti a je výsledkom zmien, ktoré sú odrazom vplyvu človeka na prírodné pomery tohto územia. Príkladom reálnej vegetácie v území sú :

- Drevinové porasty sa v riešenom území nachádzajú na menších plochách. Sú tvorené jelšovými a brezovými porastmi, v ktorých je hlavnou drevinou jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), menej jelša sivá (*Alnus incana*), breza previsnutá (*Betula pendula*), topoľ osikový (*Populus tremula*) a javor horský (*Acer pseudoplatanus*).
- Travinno-bylinné porasty na vlhkých, podmáčaných alebo sezónne zaplavovaných stanovištiach, ktoré nie sú kosené ani spásané, sú tiež postupne nahrádzané krovitými biotopmi. Sú to napr. vrbové kroviny stojatých vôd zväzu *Salicion cinereae* s dominanciou vrby popolavej (*Salix cinerea*), alebo vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch riek zväzu *Salicion triandrae* s hojným zastúpením vrby krehkej (*Salix fragilis*) a vrby purpurovej (*Salix purpurea*).
- V brehových biotopoch možno pozorovať aj fragmenty vrbovo-topoľových nížinných lužných lesov alebo jaseňovo-jelšových podhorských lužných lesov s hojnou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), ktoré vo vyššie položených úsekoch tokov prechádzajú do horských jelšových lužných lesov s typickým výskytom jelše sivej (*Alnus incana*). Tieto zvyšky lužných lesov bývajú väčšinou redukované na úzke líniové útvary lemujúce brehy. Na výrazne suchých, prevažne výslnných stanovištiach s pôdami bohatými na vápnik sa prirodzenou sukcesiou vytvárajú porasty borievky obyčajnej (*Juniperus communis*).
- Vlhké lúky sú hlavne na nivách vodných tokov a v terénnych depresiách, napr. pri Turci a Blatnickom potoku. Reprezentujú ich spoločenstvá zväzov *Calthion*, *Molinion*, *Alopecurion pratensis*, *Magnocaricion elatae* a *Caricion davallianae*. Sú biotopmi, v ktorých sa vyskytuje napr. ostrica Davallova (*Carex davalliana*), vstavačovec strmolitý pravý (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), bahnička malokvetá (*Eleocharis quinqueflora*), kruštík neskorý (*Epipactis albensis*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*), kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), vachta trojlístá (*Menyanthes trifoliata*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), prvosienka pomúčená (*Primula farinosa*), vrba rozmarinolistá

(*Salix rosmarinifolia*), ostrevka vápnomilná (*Sesleria caerulea*), žltohlav najvyšší (*Trollius altissimus*) a i.

- Prevažná časť lúk a pasienkov v riešenom území je intenzívne obhospodarovaná (kosenie, pastva, hnojenie, dosievanie). Druhovovo sú veľmi chudobné, väčšinou s výraznou prevahou reznáčky laločnatej (*Dactylis glomerata*), trojštetu žltkastého (*Trisetum flavescens*) a kostravy červenej (*Festuca rubra* agg.), sedmokráska obyčajná (*Bellis perennis*), rasca lúčna (*Carum carvi*), timotejka lúčna (*Phleum pratense*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ďatelina plazivá (*Trifolium repens*) a veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*).
- Vodné spoločenstvá v Turčianskej kotline sú viazané najmä na riekú Turiec, kde sa vyvinuli lužné spoločenstvá druhovým zložením zodpovedajúce jaseňovo – jelšovým podhorským lužným lesom, vrbovo-topoľovým nížinným lužným lesom a porasty vrb na zaplavovaných brehoch rieky a s nimi susediacich plochách. Na naplaveninách sa každoročne obnovujú spoločenstvá tvorené chrastnicou trstovníkovitou (*Phalaroides arundinacea*) a ďalšími vysokobylinnými druhmi. V korytách vodných tokov sa vyvinuli vodné spoločenstvá zväzu *Ranunculion fluitantis* s vodnými makrofytmí napr. močiarka (*Batrachium* sp.), červenavec kučeravý (*Potamogeton crispus*), červenavec hrebenatý (*Potamogeton pectinatus*) a i. Porasty s výrazným zastúpením močiarky (*Batrachium* sp.), patriace k biotopu európskeho významu. Nížinne až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Calitricho-Batrachion* sú typické najmä pre riekú Turiec, kde vytvárajú výrazný aspekt v čase kvitnutia. Lemy vysokých ostríc, napr. ostrice Buekovej (*Carex buekii*) sú typické pre brehy Turca. Z bylinných brehových spoločenstiev pri väčšine vodných tokov, sú významné porasty deväťsilov s deväťsilom hybridným (*Petasites hybridus*), deväťsilom bielym (*Petasites albus*), krkoškou chlpatou (*Chaerophyllum hirsutum*), pakostom hnedočerveným (*Geranium phaeum*), bodliakom lopuchovitý (*Carduus personata*) a i. Do brehových biotopov prenikajú invázne druhy, napr. netykavka žľaznatá (*Impatiens glandulifera*), pohankovec japonský (*Fallopia japonica*) a zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*).
- Lesy - Lesy majú v území zanedbateľnú výmeru, len niečo vyše 2,5 ha. Tvoria ich takmer výlučne listnaté dreviny.

6.2 Fauna

Zloženie fauny katastrálneho územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a vplyvu ľudských aktivít.

V otvorenej krajine, na väčších plochách polí, lúk a pasienkov, dominuje hojný škovránok poľný (*Alauda arvensis*). Do spoločenstva poľných vtákov, patrí jarabica poľná (*Perdix perdix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), a cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*). Obhospodarované lúky spolu s vlhšími kosnými lúkami umožňujú hniezdiť prhlaviarovi červenkastému (*Saxicola rubetra*) a globálne ohrozenému chrapkáčovi poľnému (*Crex crex*). Mokrade a vodné toky a plochy vyhľadávajú aj niektoré dravce, napr. kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*) i vzácnejšia kaňa popolavá (*C. pygargus*) a viaceré spevavce. Vtáky nachádzajú tiež dosť voľných ekologických ník v otvorenej krajine oráčin, lúk a v súvisiacej ekotónovej vegetácii krovín a hájov. Z dravcov ju využíva napr. myšiak severský (*Buteo lagopus*), kaňa sivá (*Circus cyaneus*) a sokol kobec (*Falco columbarius*). Množstvom vtaáčich druhov, spolu s brehmi vôd, vynikajú aj lesné okraje, remízky, medze, hájiky, sady a mimolesná vegetácia podobného charakteru. V nej hniezdi hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), krutohlav (*Jynx torquilla*). Prevládajú tam spevavce, ako ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), penica obyčajná (*S. communis*) a penica slávikovitá (*S. borin*), kolibkárik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibkárik spevavý (*Ph. trochilus*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), vlha hájová (*Oriolus oriolus*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), straka čiernozobá (*Pica pica*). V urbanizovanom prostredí sídlia aj synantropné druhy, menovite bocian biely (*Ciconia ciconia*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), v sadoch hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocto*), na budovách si stavia hniezda dáždovník tmavý (*Apus apus*), belorítka domová (*Delichon urbica*), lastovička domová (*Hirundo rustica*) vyskytujúca sa najmä na dedinách. Ďalej sa vyskytuje trasochvost biely (*Motacilla alba*), žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*).

Na poliach, lúkach a pasienkoch a iných otvorených biotopoch sa vyskytuje lasica myšozravá (*Mustela nivalis*), lasica hranostaj (*Mustela erminea*), kuny (*Martes*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*). Semiakvatická ohrozená vydra riečna (*Lutra lutra*) sa špecializuje na ryby a keďže umelá i prirodzená ponuka niektorých druhov vzrástla (jalec hlavaty, plotica a i.), nájdeme ju už na mnohých tokoch v Turci. V blízkosti vôd sa z cicavcov vyskytujú netopier vodný (*Myotis daubentonii*), vzácnejší netopier pobrežný (*M. dasycneme*), netopier obyčajný (*M. myotis*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a niektoré ine európske významné druhy. Na poliach, lúkach a pasienkoch a iných otvorených biotopoch sa vyskytuje aj zajac poľný (*Lepus europaeus*) a srnec lesný (*Capreolus capreolus*). V synantropných biotopoch sa bežnejšie vyskytuje jež bledý (*Erinaceus concolor*). Medzi synantropné hlodavce patrí myš domová (*Mus musculus*) a potkan hnedý (*Rattus norvegicus*).

V povodí Turca bolo v nedávnej minulosti zaznamenaných takmer 800 druhov zoobentosu. Dodnes

existuje mnoho zástupcov živočíšnych vodných bezstavovcov, ktoré sú v danom regióne typické len pre povodie Turca. Medzi významné taxóny Turca patrí žiabronôžka *Chirocephalopsis grubyi* z triedy lupeňonôžok (*Phyllopoda*), ktorá má v periodických vodách Turčianskej kotliny najsevernejšie izolovane lokality, podobne ako *Hemidiaptomus amblyodon* z triedy veslonôžok (*Copepoda*). K najznámejším zástupcom rakovcov (*Malacostraca*) v čistejších tečúcich vodách študovaného územia patrí *Gammarus fossarum*, z rovnakonožcov (*Isopoda*) aj *Asellus aquaticus*. Okrem toho sú tu zastúpené desaťnožce (*Decapoda*) reprezentované rakom riečnym (*Astacus fluviatilis*).

Fauna podočiek (*Ephemeroptera*) tvorí 57 druhov, z nich je 7 nových pre faunu Slovenska. Pošvatky (*Plecoptera*) sú zastúpené 44 druhmi, z toho 2 sú nové pre faunu Slovenska v riečnom ekosystéme Turca. V riečnom ekosystéme Turca sa doposiaľ zistilo 65 druhov potočníkov (*Trichoptera*).

6.3 Významné biotopy

Biotopy európskeho a medzinárodného významu

V riešenom území sa cennejšie biotopy vyskytujú v blízkosti prírodného toku rieky Turiec. V území NPR Turiec a 0382 SKUEV Turiec a Blatnický potok sa vyskytujú nasledovné biotopy európskeho významu:

- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho Batrachion*
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz

Medzi biotopy národného významu patria:

- Lk7 Psiarkové aluviálne lúky,
- Lk9 Zaplavované travinné spoločenstvá,
- Lk10 Vegetácia vysokých ostríc,

6.4 Významné migračné koridory živočíchov

Hlavný hydrický migračný koridor pre ichtyofaunu a aviofaunu je rieka Turiec s príľahlými brehovými porastmi. Ďalším významnými hydricko - terestrickým regionálnym biokoridorom je Blatnický potok.

Územie medzi obcami Rakovo a Folkušová je charakteristické pestrú krajinou štruktúrou, s obhospodarovanými aj extenzívne využívanými lúkami a pasienkami, lesíkmi, brehovými porastmi, medzami so skupinovú NDV a alejami popri cestách. Významný biokoridor pre vysokú zver.

7. Krajina

7.1 Súčasná krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra predstavuje aktuálny stav využívania územia. Predstavuje základný analytický podklad pre hodnotenie environmentálnej kvality sídelného prostredia, nakoľko na jej základe, možno identifikovať plochy hospodárskych aktivít, ktoré negatívne ovplyvňujú dané územie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajiny štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie krajiny, či ide o územie prirodzené s vysokou ekologickou hodnotou, alebo naopak, o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou. Základnú predstavu o krajiny štruktúre vyjadrujú druhy pozemkov, tak ako sú evidované v katastri nehnuteľností.

Lesná vegetácia

Lesy majú v území zanedbateľnú výmeru, len niečo vyše 2,5 ha. Tvorí ich takmer výlučne listnaté dreviny. Lesné porasty z ekologického hľadiska predstavujú jednu z najdôležitejších zložiek krajiny predovšetkým pre ich ekologickú stabilitu, biodiverzitu, ochrannú funkciu (pôda, klíma, biota). Nedostatok lesných porastov významne znižuje ekologickú stabilitu územia. Lesné porasty sa nachádzajú v troch fragmentoch.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia má v poľnohospodárskej krajine nízke zastúpenie. Ide prevažne o porasty pri vodných tokoch. Sú to zvyšky lužných lesov, väčšinou redukované na úzke viac-menej líniové útvary lemujúce brehy. Časť sa vyskytuje vo forme remízok v poľnohospodárskej krajine na terénnych nerovnostiach.

Trvalé trávnaté porasty

Majú nižšiu výmeru ako orná pôda, nachádzajú sa na miernejších svahoch a na vlhkých lokalitách. Vlhké lúky sú na nivách vodných tokov a v terénnych depresiách, v miestach s vysokou hladinou podzemnej vody, napr. pri Turci a Blatnickom potoku. Ich obhospodarovanie je sťažené, z čoho v minulosti pramenila snaha tieto pozemky odvodňovať a kultivovať. Patria medzi najcennejšie a najohrozenejšie ekosystémy. Veľká časť biotopov bola zničená v dôsledku meliorácií. Extenzívne trvalé trávne porasty patria z ekologického hľadiska medzi cenné biotopy. Na extenzívne obhospodarovanie je viazaná veľká časť

vzácných a ohrozených druhov rastlín a tiež živočíchov. Intenzívne využívané trvale trávne porasty sa hnoja a obvykle sa 2x ročne kosia. Biodiverzita je pomerne nízka, bývajú zaburinené nitrofilnými ruderalnými druhmi (pichliače, štiavy). Vyskytujú sa na rovine v kombinácii s ornou pôdou a na miernych svahoch.

Vodné toky a plochy

Cez k. ú. pretekajú vodné toky : Turiec, Blatnický potok, Karlovský potok, potok Jelšovec, Lehôtka a ich bezmenné prítoky. Nenachádzajú sa tu vodné plochy.

Orná pôda

Orná pôda je druh pozemku s najvyššou výmerou v riešenom k. ú. Hospodári sa na nich veľkovýrobným spôsobom. Podstatným zásahom do spôsobu obrábania ornej pôdy bolo sceľovanie honov, likvidácia medzí, remízok a sprievodnej zelene v období intenzifikácie poľnohospodárskej veľkovýroby. Odstránením porastov v údolných nivách riek a rozptýlenej zelene realizáciou meliorácií boli narušené prirodzené väzby v ekosystéme, čo síce zvýšilo poľnohospodársku produkciu, ale na úkor ekologickej stability územia. Pôdy sú vysoko úrodné, intenzívne sa obhospodarujú. Veľké bloky ornej pôdy na dlhých a miernych svahoch sú ohrozené extrémnou vodnou eróziou. Maloplošné orné pôdy spolu s trvalými trávnymi porastmi a nelesnou drevinovou vegetáciou sa vyskytujú na okrajoch intravilánu.

Sídlné plochy

V obci Rakovo sa nachádza, vzhľadom na veľkosť sídla, priemerne diverzifikovaná občianska vybavenosť, ktorú reprezentuje obecny úrad, kultúrny dom, zdravotné stredisko, požiarna zbrojnica, knižnica, predajňa potravinárskeho a zmiešaného tovaru, pohostinstvo, cintorín a dom smútku. V Rakove je pri ceste I/65 umiestnený motel - Rybárska bašta s reštauráciou a ubytovaním (25 lôžok). V obci Rakovo sa nenachádza materská škola ani základná škola.

Firemná administratíva sa etablovala v obci prevažne vo väzbe na bývanie (polyfunkčné RD) alebo samostatné prevádzky v rámci obytných území (pôvodne RD). Tvorja ju súkromné prevádzky (firma INPEX MT, s. r. o, firma STAVDOM s. r. o, firma TURIMPEX s.r.o.).

Priemyselná výroba a jej areály sa etablovala v na severovýchodnom okraji obce vo väzbe na cestu I/65.

V k. ú. Rakovo obhospodaruje poľnohospodársku pôdu Poľnohospodárske družstvo Gader Blatnica so sídlom v Karlovej a Ekologické poľnohospodárske družstvo Lehôtka. Špecifickú poľnohospodársku výrobu zastupuje Líščia farma Kratiny (chov líšok a nutrií). V menšej miere hospodária súkromní vlastníci v záhradách a záhumienkach pri umiestnených rodinných domoch.

7.2 Krajina, stabilita, ochrana, scenéria

V zmysle Európskeho dohovoru o krajine, ktorého signatárom je Slovenská republika od roku 2005 a Metodiky identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny zverejnenej vo Vestníku MŽP SR. ročník XVIII, čiastka 1b z roku 2010 je potrebné preukázať, že uvedený posudzovaný strategický dokument svojimi návrhmi nenaruší:

- a) charakteristický vzhľad krajiny (v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody),
- b) ochranu kultúrneho dedičstva – charakteristické a významné siluety, pohľady a panorámy (zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu). Tieto postuláty platia aj pre tie v dokumente navrhované činnosti, ktoré budú následne posudzované podľa zákona č.24/2006 Z. z.

Stabilita

Medzi významné krajinné prvky, ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny riešeného územia patrí prírodný meandrujúci tok rieky Turiec a Blatnického potoka, spolu s brehovými ekosystémami. Krajinné prvky, prispievajúce k ekologickej stabilite sú vodné biotopy, mokrade, rašeliniská, podmáčané slatinné a mezofilné lúky.

Ako ekologicky významné segmenty sú vyčlenené:

- všetky regionálne významné genofondové lokality. Pre genofondové lokality nie je legislatívne určený osobitný stupeň ochrany, je potrebné chrániť ich z dôvodu výskytu chránených druhov bioty a národných alebo európsky významných biotopov a ako refúgia pôvodnej fauny a flóry
- neregulované malé vodné toky
- mokrade (medzinárodne, regionálne a lokálne významné)
- brehové drevinové spoločenstvá - sú typickým a charakteristickým prvkom vodných tokov. V kotlinovej poľnohospodárskej krajine Turčianskej kotliny predstavujú často jediné prírodné biotopy a refúgia pre významné druhy bioty.
- líniové porasty nelesnej drevinovej vegetácie pozdĺž komunikácií
- sídelná, ochranná a izolačná zeleň
- skupiny stromov a solitéry

- v zastavanom území sú vyčlenené 2 lokality vysokej zelene, ktoré je možné zaradiť medzi ekologicky významné segmenty a podľa možnosti ich chrániť a udržiavať v priaznivom stave
- Pre riešené územie je platný Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin (SAŽP, 2013). Miestny územný systém ekologickej stability nebol spracovaný.

V zmysle dokumentácie RÚSES sú v území vyčlenené nasledovné prvky ekologickej siete.

- NRBc 3 Turiec
- RBc 14 Blatnický potok - Ďanovská terasa
- RBk 12 Blatnický potok

Regionálne významné genofondové lokality nachádzajúce sa v k.ú. Rakovo

- Riečny ekosystém Turca
- Bahrovec
- Niva pri Lehôtke-Pod Borkom
- Ďanová – Pod Chrasťou
- Kút
- Terasy medzi Valentovou a Lehôtkou
- Ekosystém Blatnického potoka

Ochrana

Väčšia časť k. ú. Rakovo patrí do 1. stupňa ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Menšia časť k. ú. Rakovo patrí medzi osobitne chránené časti prírody a krajiny v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V k. ú. rakovo sa nachádzajú:

- NPR Turiec – platí 4. stupeň ochrany, v ochrannom pásme 3 stupeň zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Európska sústava chránených území NATURA 2000 - SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok
- Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov:

Mokrade Turca /celková výmera: 466,89 ha (z toho v okrese Martin 338,11 ha)/. Rieka Turiec vytvára meandrujúce, takmer prírodné koryto s málo narušeným vodným režimom, so zachovalou vegetáciou a spolu s viacerými prítokmi podmieňuje existenciu cenných priľahlých mokradí. Vznikla mozaika mokraďových ekosystémov rôzneho typu v Turčianskej kotline. Lokalita je významná z hľadiska diverzity bentických organizmov, rýb, mokraďových spoločenstiev, biogeografického, hydrologického aj krajinárskeho.

Mokrade v k.ú. Rakovo

	Názov	k.ú.	Výmera (m ²)
Národne významné mokrade	Blatničianka (4,7 km + 1,6 km úsek)	Blatnica, Ďanová, Rakovo, Príbovce	230 000
Regionálne mokrade	Jelšovec - nad sútokom s Blatničiankou	Rakovo	2500
	Pod Borkom		500
Lokálne mokrade	Rakovo – Z od obce, medzi obcou a Turcom	Rakovo	20 000
	Bahrovec III. - JZ od Príbovíc, pri Turci		5 000
	Bahrovec II. JZ od Príbovíc		2 500
	Bahrovec I. - J od Príbovíc		100

V riešenom území sa nachádzajú NPR Turiec a 0382 SKUEV Turiec a Blatnický potok sa vyskytujú nasledovné biotopy:

- Biotopy európskeho významu:
 - 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
 - 3260 Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu *Ranunculion fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*
 - 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
 - 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz

- Biotopy národného významu
 - Lk7 Psiarkové aluviálne lúky
 - Lk9 Zaplavované travinné spoločenstvá
 - Lk10 Vegetácia vysokých ostríc

Ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd.

V zmysle zákona č. 538/2005 Z.z., z 27.10.2005, o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, južná časť extravilánu katastrálneho územia obce Rakovo zasahuje do územia ochranného pásma II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Kláštore pod Znievom a v Socovciach (vyhláška MZ SR č. 367/2009 z.z.).

Scenéria (*zdroj : KEP obce Rakovo)

Kataster obce Rakovo patrí výmerou k menším obciam. Leží v rovinatom území v nive rieky Turiec a Blatnický potok. Najvýraznejšou krajinou štruktúrou je veľkoplošná orná pôda, ktorá sa rozprestiera na väčšine katastra, čo spôsobuje až monotónnosť krajiny. Priestor však dotvárajú okolité pohoria Malá a Veľká Fatra, ktoré ohraničujú výhľady. Harmonicky veľmi výrazným prvkom je krajinný priesor okolo rieky Turiec. Vyskytujú sa tam prirodzené meandre rieky, doplnené kvalitnými brehovými porastami a vlhkými lúkami v okolí s vysokou biodiverzitou, čo bolo dôvodom vyhlásenia NPR Turiec, ktorá je vyhlásená ako tiež ako medzinárodne významná lokalita v zmysle Ramsarského Dohovoru o mokradiach a zároveň je zaradená do kategórie územia európskeho významu. Harmonicky pôsobí umiestnenie miestnych častí Lehôtka a Stariny, ktoré tvorili staré majere, obklopené poľnohospodárskou pôdou. Rušivo pôsobia rovné línie železnice. Zastavané územie je rozdelené na dve časti, z ktorých severná časť je prepojená s obcou Príbovce. Výrazným zásahom do prírodnej krajiny sú vybudované priemyselné plochy a areály. Lesné porasty takmer chýbajú a tiež je výrazný nedostatok krajinej zelene, ktorá je sústredená väčšinou pri Turci a Blatnickom potoku a v záhradách v zastavanom území.

Z pohľadu pozorovateľa v detaile neharmonicky pôsobia skládky odpadov, neudržiavané zarastajúce plochy a zdevastované stavebné objekty.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov, územný systém ekologickej stability

8.1 Chránené územia

✓ *Národná prírodná rezervácia Turiec*

Do k. ú. zasahuje NPR Turiec. V NPR platí 4. stupeň ochrany, v ochrannom pásme 3 stupeň. Predmet ochrany: Zachovalý úsek toku podhorskej rieky s prirodzeným charakterom meandrujúceho koryta a brehových porastov sprevádzaný vlhkými lúkami a spoločenstvami vysokých ostríc v inundačnom území. Tvorí kostru ramsarskej lokality Mokrade Turca.

✓ *Chránené stromy*

V katastrálnom území nie sú evidované žiadne chránené stromy, chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/ 2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

✓ *Ochranné lesy*

V riešenom k. ú. sa nenachádzajú.

✓ *NATURA 2000*

NATURA 2000 má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie. NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

Právnym základom pre tvorbu Sústavy NATURA 2000 sú:

- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva, tzv. **chránené vtáčie územia (CHVÚ)**, v k. ú. Rakovo sa nenachádza
- smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín - tzv. **územia európskeho významu (UEV)**, do k. ú. Rakovo zasahuje **Územie európskeho významu SKUEV0382 Turiec a Blatnický potok**.

✓ *Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov*

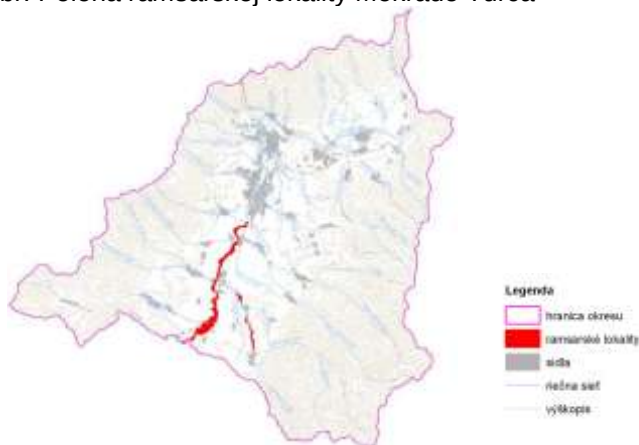
V k. ú. sa nachádza medzinárodne významná mokrad' (Ramsarská lokalita):

- **Mokrade Turca**

Plošné vymedzenie je približné podľa hranice SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok. Rieka Turiec vytvára meandrujúce, takmer prírodne koryto s málo narušeným vodným režimom, so zachovalou

vegetáciou a spolu s viacerými prítokmi podmieňuje existenciu cenných priľahlých mokradí. Vzniklá mozaika mokraďových ekosystémov rôzneho typu v Turčianskej kotline. Lokalita je významná z hľadiska diverzity bentických organizmov, rýb, mokraďových spoločenstiev, biogeografického, hydrologického aj krajinárskeho.

obr. Poloha ramsarskej lokality Mokrade Turca

▪ Národne významné mokrade

Zaraďujeme sem mokrade významné z celoslovenského (národného) hľadiska. Sú to mokrade významom presahujúce jeden okres, kraj alebo geomorfologický celok, lokality charakteristické pre Slovensko z hľadiska botanického, zoologického, limnologického alebo hydrologického, najmä prírodne a prírode blízke mokrade charakteristické pre väčší biogeografický celok (napr. Západne Karpaty). Do tejto kategórie patria tiež mokrade s podstatnou úlohou hydrologickou, biologickou alebo ekologickou v prirodzenom fungovaní veľkého povodia. Patria sem aj špecifické typy mokradí, vzácne alebo neobvyklé na území Slovenska.

V k. ú. Rakovo je to Blatničianka (4,7 km + 1,6 km úsek), ktorá zasahuje aj k. ú. Blatnica, Ďanová a Príbovce, výmera 230000 m²

▪ Regionálne mokrade

Do kategórie mokradí regionálneho významu patria lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). V riešenom území sa nachádzajú:

- Jelšovec - nad sútokom s Blatničiankou, výmera 2500 m²
- Pod Borkom, výmera 500 m²

▪ Lokálne mokrade

K mokradiam lokálneho významu zaraďujeme menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. Patria k nim aj mokrade s miestnym hydrologickým významom a lokality významné svojou ekostabilizačnou funkciou, napríklad ako liahniská obojživelníkov. V riešenom území sa nachádzajú:

- Rakovo – Z od obce, medzi obcou a Turcom, výmera 20 000 m²
- Bahrovec III. - JZ od Príbovíc, pri Turci, výmera 5 000 m²
- Bahrovec II. JZ od Príbovíc, výmera 2 500 m²
- Bahrovec I. - J od Príbovíc, výmera 100 m²

8.2 Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) je v zmysle zákona č. 506/2013, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá, zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu.

Obec Rakovo nemá spracovaný Miestny územný systém ekologickej stability.

Vyššie úrovne z dokumentov a dokumentácií boli prevzaté nasledovne:

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Žilinského kraja (Združenie „VÚC Žilina“ 1998) vrátane všetkých jeho platných zmien a doplnkov č. 1 až 4. Podkladom pre vypracovanie RÚSES VÚC Žilinského kraja bol Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Martin (Regioplán Nitra, Ekoped Žilina, 1993).

V súčasnosti je platná jeho aktualizácia z roku 2014 (SAŽP Banská Bystrica, Centrum starostlivosti o životné prostredie Žilina), ktorá však ešte nie je zapracovaná do ÚPN VÚC Žilinského kraja.

Do kostry ÚSES bol premietnutý záväzný dokument ÚPN VÚC Žilinského kraja vrátane všetkých jeho platných zmien a doplnkov. Pre k. ú. Rakovo uvádza nasledovné prvky ÚSES:

- Biocentrum nadregionálneho významu Turiec, ID 6/31,
- Biokoridor nadregionálneho významu vodný tok Turiec (hydricko-terestrický), ID 6/25
- Biokoridor regionálneho významu vodný tok Blatnický potok (hydricko-terestrický), ID 6/26
- NPR Turiec

Prvky kostry ÚSES z ÚPN VÚC Žilinského kraja boli spresnené v aktuálne platnom novom RÚSES okresu Martin. Charakteristiky prvkov RÚSES zo schváleného dokumentu **RÚSES okresu Martin** (SAŽP Banská Bystrica, Centrum starostlivosti o životné prostredie Žilina 2014):

- Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 3 Turiec,
- Biocentrum regionálneho významu RBc 14 Blatnický potok - Ďanovská terasa,
- Biokoridor regionálneho významu RBk 12 Blatnický potok,

✓ Genofondové lokality (GL)

Medzi ekostabilizačné prvky zaraďujeme predovšetkým genofondové lokality (GL). Výber regionálnych genofondových lokalít vychádza z RÚSES okresu Martin (SAŽP 2014).

- GL123 pôv.č. 128 Riečny ekosystém Turca
- GL128 pôv. č. 136 Bahrovec
- GL130 pôv.č. 138 Niva pri Lehôtke - Pod Borkom
- GL134 pôv.č. 142 Ďanová - Pod Chrasťou
- GL172 pôv.č. 174 Kút
- GL 175 pôv. č. 163 Terasy medzi Valentovou a Lehôtkou
- GL 181 pôv. č. 139 Ekosystém Blatnického potoka

9. Obyvateľstvo

9.1 Demografická charakteristika

Podľa posledného sčítania ľudu, domov a bytov (2011) žilo v obci Rakovo 313 obyvateľov. Posledné údaje získané od štatistického úradu z 31.12.2016 vravia o počte 355 obyvateľov.

Z hľadiska demografickej charakteristiky obce Rakovo možno konštatovať nasledovné:

- v období 1996 - 2008 obec Rakovo patrí medzi sídla v martinskom okrese, ktoré v absolútnej hodnote zaznamenalo jeden z vyšších prírastkov počtu obyvateľov (+55), v relatívnej hodnote (+30,10%) čomu zodpovedá index starnutia 120,51.
- podľa sčítania obyvateľov a bytov v roku 2011 (ďalej len „SOBD 2011“) absolútne v Rakove žilo 96,14 % obyvateľov slovenskej národnosti - 299 obyv.
- hustota počtu obyvateľov je stabilizovaná. V roku 2016 bola 65,70 obyv./ km².
- počet obyvateľov vykazuje nárast, v roku 2011 bývalo v obci 311 obyvateľov, v roku 2016 355 obyvateľov

Základné údaje o obyvateľstve obce Rakovo podľa údajov v roku 2010 k 31.12.2010:

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov			Veková štruktúra obyvateľov Podľa metodiky EU		
Muži	Ženy	Celkom	Predproduktívny vek	Produktívny vek	Poproduktívny vek
156	160	316	49	205	62
49,36 %	50,64 %	100 %	15,50 %	64,87 %	19,62 %

Index vitality = Počet obyvateľov v predproduktívnom veku : počet obyvateľov v poproduktívnom veku .
100 = 49 : 62 . 100 = 79,03

Od roku 1890 do roku 1940 bol počet obyvateľov stabilný s malými výkyvmi, ktoré zapríčinili následky 1. svetovej vojny a hospodárskej krízy v 30-tych rokoch 20. stor. i hromadným vysťahovalectvom koncom 19. a začiatkom 20. stor. Po roku 1950 bol zaznamenaný nárast obyvateľov. Od roku 1970 začal počet obyvateľov pravidelne klesať. Opätovný pravidelný nárast zaznamenáva obec od roku 1991 až do súčasnosti (za 20 rokov medzi sčítaniami SOBD 1991 - 2011 52 obyv.).

Potvrdenie trvalého prírastku obyvateľov dokumentuje stav k 31.12.2016 keď má Rakovo už 355 obyvateľov, čo predstavuje za posledných 25 rokov nárast o 96 obyv. (3,84 obyv./ rok).

✓ **Prognóza demografického vývoja**

Na základe doterajšieho demografického vývoja a v súlade s vyššie uvedenými podmienkami s predpokladom rozvoja obce bude v súvislosti s bývaním možné predpokladať, že v roku 2035 bude mať obec Rakovo cca 420 - 450 obyvateľov za predpokladu výstavby v rozvoji IBV, prípadne aj HBV podľa nastavených podmienok v návrhu ÚPN-O Rakovo.

Návrh obyvateľov

▪ Súčasný počet obyv. (údaj 31.12.2016)	355
▪ Navrhovaný počet obyv. (k roku 2035)	450
▪ Prírastok obyvateľov	95
▪ Uvažovaná obložnosť bytov	3,00 oby. / byt

9.2 Ekonomická aktivita a nezamestnanosť

Z hľadiska ekonomických aktivít obyvateľstva a nezamestnanosti v obci Rakovo možno konštatovať nasledovné:

- počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie neustále klesá, v roku 2011 bol 15, v roku 2016 10 uchádzačov.
- podľa SOBD v roku 2011 v produktívnom veku žilo v Rakove žilo 205 obyvateľov (64,87 %) a 62 obyvateľov v poproduktívnom veku (19,62%).
- počet právnických osôb v obci vykazuje stabilizovaný stav, v roku 2011 bol 28 a v roku 2016 tiež 28.
- podľa SOBD v roku 2011 odchádzalo za zamestnaním z celkového počtu 149 ekonomicky aktívnych obyvateľov z obyvateľstva v obci – 125 obyvateľov, čo predstavuje 83,89 % ekonomicky aktívnych obyvateľov.

9.3 Charakteristika bytového a domového fondu

Z hľadiska bytového fondu v obci Rakovo možno konštatovať nasledovné:

Z údajov SOBD 2011 bolo v obci Rakovo v súvislosti s evidenciou domov 115 domov, z toho obývaných 97, neobývaných 15 a nezistených 3. Podľa „SOBD 2011 bolo v obci Rakovo evidovaných 104 obývaných bytov a 311 obyvateľov, čomu zodpovedá priemerná obložnosť bytu 2,99 oby./byt.

✓ **Súčasný dopyt po bytoch**

Návrh lokalít s rozvojom bytového fondu vyplynul z prirodzeného krajinno-priestorového a urbanistického členenia územia obce, ktoré reprezentuje pôvodný založený systém osídlenia. Najvyšší rozhodujúci rozvoj s vytváraním podmienok pre rozvoj bytového fondu je riešený v miestnej časti Rakovo v priamej väzbe na obdobne využívané územie.

Návrh bytov

▪ Súčasný počet bytov (údaj 31.12.2016)	104
▪ Predpokladaný odpad bytového fondu (k roku 2035)	14
▪ Zostatok bytového fondu	90
▪ Počet navrhovaných bytov	60
Z toho:	
– na nových plochách	15
– na ešte nezastavaných plochách schválených pôv. ÚPN-O	45
▪ Celkový počet bytov (k roku 2035)	150

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská

Na území obce sa nenachádza vyhlásená pamiatková zóna ani rezervácia.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú **národné kultúrne pamiatky** evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ďalej len ÚZPF SR):

- Mauzoleum rod. Rakowských, č. sup. 171, situované na parc. č. KN C 36, k. ú. Rakovo, č. ÚZPF 11562/1
- Hrádok, poloha "Južne od Rakova - Lehôtka, kóta 452" - mladšia doba bronzová, stredovek, situované na parc. č. KN C 461, 462, 463, k. ú. Rakovo, č. ÚZPF 2201/1, zaužívaný názov Hrádok Podsádka.

Obec Rakovo ma výnimočne bohatý archeologický potenciál. V **Centrálnej evidencii archeologických nálezísk na Slovensku** a z odbornej literatúry sú z katastra obce Rakovo známe nasledovné archeologické náleziská:

- Rakovo, poloha "v obci pri ceste č.2160 z Rakova do osady Lehôtka - 2.pol. 18.stor., kúria Benických,

- Rakovo, poloha "v obci pri ceste č.2160 z Rakova do osady Lehôtka - novovek, hospodársky areál kúrie Benických,
- Rakovo, poloha "v parku pri ceste č.2160 z Rakova do osady Lehôtka " - oproti kúrii Benických", novovek, zaniknutá kúria Adolfa Rakovského,
- Rakovo, poloha "severovýchodná časť obce, park a jeho okolie " - novovek, hospodársky areál zaniknutej kúrie Adolfa Rakovského,
- Rakovo, poloha "neznáma" eneolit a staršia doba železná, stopy osídlenia,
- Rakovo, poloha "obecný cintorín" - rok 1875, pohrebná kaplnka Benickovcov,
- Rakovo, poloha "Kúty na ľavom brehu rieky Turiec" - novovek, zaniknutý vodný mlyn,
- Rakovo, poloha "na severozápad od miestnej časti Lehôtka" - púchovská kultúra, stredovek, novovek, sídlisko(?),
- Rakovo, poloha "mierne na severovýchod od miestnej časti Lehôtka" - pravek (?), vrcholný stredovek, novovek, sídlisko (?),
- Rakovo, poloha "Lehôtka - východná časť" - rok 1801, kúria Dionýza Lehockého),
- Rakovo, poloha "Lehôtka - východná časť" - pravdepodobne rok 1908, kúria Alexandra (III.) Velitsa,
- Rakovo, poloha "Lehôtka" - stredovek, novovek, zaniknutá osada,
- Rakovo, poloha "Majer, historický Staríni" - 19. stor., hospodárska usadlosť - majer,
- Rakovo, poloha "mierne na juh od miestnej časti Majer, historický Staríni" - 19. stor. , zaniknutý vodný mlyn zrejme príslušiaci k majeru

Obec Rakovo má bohatý archeologický potenciál a vzhľadom k tomu, že v jej katastri sa doteraz nerealizoval systematický archeologický prieskum je veľký predpoklad, že sa tu nachádzajú doteraz neevidované a nám neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť narušené akoukoľvek stavebnou činnosťou.

V záväznej časti návrhu ÚPN-O sú stanovené regulatívy na ochranu historického potenciálu riešeného územia.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V katastrálnom území obce nie sú podľa dostupných údajov evidované paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

Údaje o hlukových pomeroch a vibráciách sú uvedené v kapitole B.II bod 4.

Údaje o žiarení a iných fyzikálnych poliach sú uvedené v kapitole B.II bod 5.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Environmentálne problémy vznikajú v dôsledku priestorového stretu ekologicky hodnotných prvkov krajiny štruktúry, ktoré z hľadiska krajinno-ekologického považujeme za ohrozené javy a stresových faktorov, ktoré v ekologickom hodnotení vystupujú ako javy ohrozujúce. Na základe identifikácie problémov zo stretov ohrozených a ohrozujúcich javov sme v riešenom k. ú. vymedzili nasledovné skupiny problémov:

13.1 Problémy ohrozenia chránených území a prvkov ÚSES:

- zámery výstavby HBV v priestore nadregionálneho biocentra NRBC 3 Turiec.
- výstavba protipovodňovej hrádze môže narušiť hydrologické pomery v území
- blízkosť ekologického hospodárstva Lehôtka a vplyv jeho prevádzky na rieku Turiec

13.2 Problémy ohrozenia prírodných zdrojov a kultúrnej krajiny:

- rozsiahle zábery kvalitnej aj chránenej pôdy na výstavbu.
- poškodenie hydromelioračných zariadení
- ohrozenie biodiverzity šírením invázných druhov rastlín najmä pozdĺž vodných tokov a dopravných komunikácií a na neobhospodarováných a ruderalizovaných plochách - zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*), pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*) a iné.

13.3 Problémy ohrozenia životného prostredia

- nedostatok kvalitnej krajiny zelene
- negatívne vplyvy cestnej dopravy na obytné plochy - hluk, prašnosť, emisie
- výstavba rýchlostnej cesty v katastri obce zvýši zaťaženie územia dopravou
- nelegálne skládky odpadov
- devastované a degradované objekty v intraviláne, neobhospodarované, zarastajúce plochy
- v intraviláne, šírenie ruderalných a invázných rastlín

C.III Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce je územnoplánovací dokument, ktorý má priamy vplyv na plánovanie budúceho stavu životného prostredia, resp. zdravie obyvateľov a kvality života, neobsahuje riešenia, ktoré by zvyšovali ohrozenie zdravotného stavu obyvateľstva a mali naň negatívne sociálno-ekonomické dopady alebo by narušovali pohodu a kvalitu života. Cieľom územného plánu je vytvorenie podkladu pre optimálne riešenie územia vo všetkých funkčných zložkách územia ako je bývanie, občianska vybavenosť, rekreácia a šport, plochy zelene, doprava a technická infraštruktúra tak, aby komplexne riešil územný rozvoj obce, resp. katastrálneho územia. Výstupy z návrhu riešenia ÚPN-O sú zapracované v záväznej časti riešenia. Návrh územného plánu je vyhotovený v jednom variante.

Návrh územného plánu bude mať priaznivý vplyv na obyvateľov obce, vytvorením podmienok pre zvýšenie kvality bývania, doplnením občianskej vybavenosti, zachovaním a doplnením plôch rekreačnej a športovej vybavenosti, vytvorením podmienok pre umiestnenie plôch nezávadnej výroby, pre kvalitatívne zlepšenie stavu životného prostredia vzhľadom na oblasť dopravy a technickej infraštruktúry, ako aj v ostatných oblastiach – znížením predpokladu energetickej náročnosti použitím obnoviteľných zdrojov energií, doplnením verejných plôch zelenej infraštruktúry, vybudovaním, chodníkov, ap.

Spôsob zástavby musí umožniť dobré prevetranie, preslnenie a presvetlenie, vhodné dopravné riešenie a pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia, v obytnom území je neprípustné umiestňovať výrobné zariadenia a výrobné prevádzky; služby v obytnom území umiestňovať zásadne len tie, ktoré majú charakter osobných služieb, ktoré svojimi vplyvmi v žiadnom prípade neohrozia zdravé bývanie a pohodu bývania; v území je potrebné zabezpečiť podmienky na upevňovanie zdravia zriaďovaním zelene, výstavbou zariadení na pohybovú aktivitu, rekreáciu a oddych - v návrhu ÚPN-O.

Návrh ÚPN-O rešpektuje existujúce ochranné pásma cintorínov, sietí technickej a dopravnej infraštruktúry a navrhované činnosti umiestňuje mimo nich.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Návrh územného plánu nebude mať žiadne priame negatívne vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery, nenavrhujú sa žiadne dobývacie priestory ani skládky odpadov. Vplyvy na horninové prostredie počas výstavby jednotlivých zámerov (napr. úniky ropných látok do podložia a pod.) je potrebné riešiť v podrobnejších stupňoch dokumentácie.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Návrh územného plánu nebude mať žiadne priame negatívne vplyvy na klimatické pomery v území.

Rozšírenie zastavaných plôch má vplyv na lokálnu klímu a mikroklimu. Pri eliminovaní nepriaznivých klimatických účinkov je potrebné rešpektovať národný dokument „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorú spracovalo MŽP, 01/2014, hlavne jeho časť uvedenú v bode č.8. Navrhované adaptačné opatrenia v jednotlivých oblastiach, bod 8.3 Sídelné prostredie – navrhované adaptačné opatrenia pre samosprávy sú uvedené v príslušných a relevantných bodoch.

4. Vplyvy na ovzdušie

Návrh územného plánu nevyvoláva žiadne priame negatívne vplyvy na ovzdušie a ani sa v ňom nerieši umiestnenie nových stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Návrh územného plánu rieši plynofikáciu všetkých rozvojových lokalít pre bývanie ako aj využitie alternatívnych, obnoviteľných zdrojov energie (napr. tepelné čerpadlá, solárna energia, biomasa, ap.), čím je daný predpoklad pre elimináciu znečistenia ovzdušia lokálnymi kúreniskami a postupné znižovanie emisií.

Zdrojom znečistenia ovzdušia pachom a exhalátmi sú v k. ú. do určitej miery poľnohospodárske areály - PD Gader s HD Rakovo, PD Gader s HD Stariny a EPD s HD Lehôtka.

Vplyv prenosu znečisťujúcich látok zo susediacich území:

Do k.ú. Rakovo nezasahuje prenos produkujúcich emisií zo susediacich území. Najbližšie takéto územie evidujeme v k. ú. mesta Martin. Hranica znečistenia látkou PM₁₀ s rozlohou 68 km² končí na hranici k. ú. Martin. V súvislosti s navrhovaným riešením v ÚPN-O Rakovo sa neuplatňujú opatrenia.

5. Vplyvy na vodné pomery

Návrh územného plánu obce nevyvoláva priame významne negatívne vplyvy na vodné pomery územia, kvalitu povrchových a podzemných vôd a odtokové pomery. Návrh územného plánu spôsobuje

zvýšené nároky na zásoby pitnej vody. Nárast počtu obyvateľstva nevyžaduje vybudovanie nového vodného zdroja.

Vzhľadom na charakter klimatických zmien, za najrizikovejší faktor je možné považovať intenzívne zrážky búrkového charakteru (supercely) vo vyšších polohách, ktoré sa v údolných častiach prejavajú prívalovými vodami v sútokoch jednotlivých mikropovodí a zdvihom povodňovej vlny na ich hlavnom recipiente.

Nové rozvojové lokality sú situované mimo území s potenciálnym rizikom povodní. V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so zákonom č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami. V návrhu ÚPN-O, v jeho grafickej časti, je riešená ochrana územia pred povodňami vybudovaním protipovodňovej hrádze na rieke Turiec, čo bude mať vplyv na vodné pomery v území, hrádza bude plniť funkciu protipovodňového líniového prvku v systéme protipovodňovej ochrany.

Dažďové vody sa navrhujú zadržať v území vsakovaním a vybudovaním dažďovej kanalizačnej siete, čím sa predpokladá, že nedôjde k podstatným zmenám v režime a odtokových pomeroch. V zásade sa zachováva pôvodný charakter vodných tokov, podporuje sa ich ekologický význam v ekosystéme.

6. Vplyvy na pôdu

Za priamy vplyv na pôdu možno považovať zábery pôdy na nepoľnohospodárske účely ako to vyplýva z tabuľky na str. 7. Pri návrhu územného plánu obce boli uprednostnené kompaktné, celistvé plochy, nadväzujúce na zastavané územie vzhľadom na ochranu pôdy pred nadmerným rozdrobením.

Za negatívny, degradujúci vplyv na pôdu, okrem činnosti človeka, je možné považovať vodnú a veternú eróziu. Jej priamym vplyvom sa znižuje prirodzená úrodnosť pôd.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

Chránené a vzácne spoločenstvá fauny a flóry sa viažu prevažne na osobitne chránené časti prírody a krajiny a na prvky Územného systému ekologickej stability (ÚSES). Vzhľadom na vzdialenosť väčšiny významných prírodných ekosystémov od novo navrhovaných lokalít podľa návrhu územného plánu nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia celkového genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia. Návrh riešenia územného plánu obce vytvára predpoklady na realizáciu navrhnutých ekostabilizačných opatrení, čo prispeje k stabilizácii prírodného prostredia a tým sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

Pri dodržaní navrhutej koncepcie riešenia ÚPN-O, premietnutej do záväznej časti riešenia vzhľadom na ochranu prírody a tvorbu krajiny, sa nepredpokladá, že dôjde k negatívnym vplyvom na faunu, flóru, resp. biotopy.

Pri realizácii činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Rakovo, ktorými by boli zasiahnuté biotopy európskeho alebo národného významu, budú tieto zásahy identifikovaných biotopov regulované rozhodnutím orgánu ochrany prírody (§ 6 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny) - v prípade situovania návrhu nových stavieb do územia biotopov európskeho a národného významu, je možné každý zásah, ktorý môže poškodiť alebo zničiť tieto biotopy vykonať len na základe vyžiadaného súhlasu od orgánu ochrany prírody a krajiny. V súhlase na vykonanie zásahu je orgán ochrany prírody povinný uložiť žiadateľovi vykonanie revitalizačných opatrení alebo uloženie finančnej náhrady za poškodenie alebo zničenie biotopu. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nebudú vykreslené z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí /stavebnom povolení/a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia (stavebného povolenia) podľa § 9 ods. 1 písm. b/ alebo c/ zákona o ochrane prírody a krajiny.

Pri plnej realizácii rýchlostnej cesty R3 v. k.ú Rakovo (v návrhovom a výhľadovom období) dôjde k určitej migračnej bariére pre živočíchy.

8. Vplyvy na krajinu

Do výrazu a charakteristického vzhľadu krajiny novú územný plán s navrhnutými rozvojovými zámermi negatívne nezasahuje. V návrhu územného plánu obce sa uvažuje s intenzifikáciou jestvujúceho územia a s rozvojovými zámermi, ktoré sú v nadväznosti so zastavaným územím obce a do voľnej krajiny zasahujú rovnomerne okolo jestvujúceho zastavaného územia predovšetkým na plochách poľnohospodársky využívannej pôdy. Zástavba je navrhovaná prevažne formou rodinných domov.

Navrhované rozšírenie funkčných plôch bude kompozične podobná jestvujúcej vidieckej zástavbe, takže krajinný obraz nebude významne narušený novými prvkami – plochy sú situované v nadväznosti na jestvujúcu zástavbu.

K určitej zmene obrazu krajiny dôjde pri realizácii nových funkčných plôch a dopravných koridorov, (hlavne rýchlostnej cesty R3).

Do lesných celkov sa novými funkčnými plochami nezasahuje.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, na územný systém ekologickej stability

Územný plán intenzifikuje a reštrukturalizuje už urbanizované zastavané územie a rozširuje zástavbu na príslušné lokality. Návrh riešenia zabezpečuje ochranu a funkčnosť všetkých prvkov ÚSES, rešpektuje RÚSES, vrátane navrhovaných ekostabilizačných opatrení. Realizáciou navrhovaných ekostabilizačných opatrení sa vytvoria predpoklady pre stabilizáciu krajiny a úpravu jej štruktúry. V rámci riešenia ÚPN-O Rakovo nie sú navrhnuté činnosti, ktoré by negatívne zasahovali a ovplyvňovali chránené územia, ochranné pásma, resp. územný systém ekologickej stability a nepredpokladá sa negatívny vplyv strategického dokumentu na tieto územia.

NATURA 2000

Do riešeného územia zasahuje Územie európskeho významu **SKUEV 0382 Turiec a Blatnický potok**. Na území platí 2. a 4. stupeň ochrany podľa zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nepredpokladá sa vplyv strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000.

Územná ochrana prírody

V riešenom území sa nachádza osobitne chránené územie (osobitne chránená časť prírody a krajiny), ktoré je začlenené v národnej sústave chránených území (zákon č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny **Národná prírodná rezervácia Turiec** - ev. č. štátneho zoznamu 458. V NPR platí 4. stupeň ochrany, v jej ochrannom pásme 3. stupeň. Nepredpokladá sa vplyv strategického dokumentu na toto chránené územie.

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

V riešenom území sa nachádza medzinárodne významná mokraď, tzv. ramsarská lokalita **Mokrade Turca**. Ďalej sa tu vyskytujú národne významné mokrade **Blatničianka**, regionálne mokrade **Jelšovec - nad sútokom s Blatničiankou**, **Pod Borkom** ako aj lokálne mokrade **Rakovo – Z od obce**, **medzi obcou a Turcom**; **Bahrovec III. - JZ od Príbovíc**, **pri Turci**; **Bahrovec II. JZ od Príbovíc**, **Bahrovec I. - J od Príbovíc**. Nepredpokladá sa vplyv strategického dokumentu na tieto chránené územia.

Prvky ÚSES

V k. ú. obce sa nachádzajú:

- Biocentrum nadregionálneho významu NRBC 3 Turiec,
 - Biocentrum regionálneho významu RBc 14 Blatnický potok - Ďanovská terasa
 - Biokoridor regionálneho významu RBk 12 Blatnický potok,
- Nepredpokladá sa vplyv strategického dokumentu na prvky územného systému ekologickej stability.

Ochranné lesy

V k. ú. obce Rakovo sa nenachádzajú.

Ochranné pásma

Všetky ochranné pásma vymedzené podľa osobitných predpisov (technickej a dopravnej infraštruktúry, vodných tokov, cintorína, lesa, ap.) sú premietnuté v grafickej časti návrhu ÚPN-O Rakovo a uvedené v záväznej časti návrhu v čl.9.

Návrh ÚPN-O rešpektuje existujúce ochranné pásma cintorína, sietí technickej a dopravnej infraštruktúry a navrhované činnosti umiestňuje mimo nich.

Nepredpokladá sa vplyv strategického dokumentu na tieto ochranné pásma.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Návrh riešenia územného plánu obce nemá priamy vplyv na kultúrne a historické pamiatky.

Je predpoklad, že v k. ú. obce sa nachádzajú doteraz neznáme archeologické náleziská, ktoré môžu byť dotknuté navrhovanými činnosťami, ku ktorým sa bude vyjadrovať príslušný orgán ochrany.

Územnoplánovacia dokumentácia obce vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva v návrhu záväznej časti riešenia.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vzhľadom na to, že takéto lokality a náleziská sa v katastri obce nenachádzajú, je hodnotenie vplyvu návrhu územného plánu na ne bezpredmetné.

12. Iné vplyvy

Iné vplyvy navrhovaného strategického dokumentu návrh Územného plánu obce Rakovo neboli v rozsahu tohto hodnotenia identifikované.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Predkladaný návrh Územného plánu obce Rakovo predstavuje rozsiahle spracovanú dokumentáciu, ktorá komplexne rieši predpokladaný rozvoj obce na všetkých úrovniach. Z komplexného posúdenia riešenia návrhu ÚPN-O Rakovo vyplýva, že nemá žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale navrhovanými opatreniami, ako aj regulatívmi stanovenými v záväznej časti riešenia vytvára podmienky pre zlepšenie stavu v území. Návrh územného plánu rieši optimálne využitie potenciálu územia pre jeho rozvoj vo všetkých funkčných zložkách a vytvára predpoklady pre rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, výroby, zelene, v menšej miere športu a rekreácie, vytvára podmienky pre elimináciu environmentálnych problémov (splašková kanalizácia do nových lokalít, zásobovanie energiami, ekologické zdroje, zlepšenie organizácie dopravy, ap.)

Vplyvy z hľadiska ochrany prírody a krajiny nie je možné v tomto štádiu vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi.

Pri spracovaní návrhu územného plánu obce boli rešpektované všetky v súčasnosti platné právne predpisy v oblasti zložiek ochrany životného prostredia a ochrany prírody a krajiny:

- zákon č.50/1976 Zb. v platnom znení - stavebný zákon
- zákon č. 506/2013, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - napr. Uznesenia Vlády SR č.636/2003 a č.239/2004
- zákon č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov
- zákon č.364/2004 Z. z. v znení novelizácie 384/2009 Z. z. - vodný zákon, v znení neskorších predpisov
- zákon č.251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov,
- zákon č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 49/2002 Z. z.- pamiatkový zákon, v znení neskorších predpisov
- zákon č.326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- zákon č.7/2010 Z.Z. o ochrane pred povodňami
- zákon č. 220/2004 Zb. o ochrane poľnohospodárskej pôdy v znení novely č.57/2013
- zákony o odpadoch - zákon č.79/2015 Z.z. o odpadoch, vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., vyhláška MŽP SR č.366/2015 Z.z. a č.371/2015 Z. z.
- zákon SNR č.42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- vyhlášku MŽP č.55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii
- vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia
- vyhláška č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- vyhláška MŽP SR č.29/2005 Z. z. - spôsoby ochrany vodárenských zdrojov
- vyhláška č.508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy
- vyhláška č. 59/2013 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia smernica Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín - tzv. územia európskeho významu (ÚEV)
- národný dokument „Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“, ktorú spracovalo MŽP, 01/2014

C.IV Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Z posúdenia vplyvov návrhu Územného plánu obce Rakovo nevyplývajú žiadne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie ľudí, preto nie je možné exaktne definovať opatrenia na prevenciu, elimináciu a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie.

V záväznej časti návrhu územného plánu obce sú stanovené prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky na podrobnejšie funkčné využitie jednotlivých plôch v katastrálnom území obce. Zároveň sú tu premietnuté jednotlivé ekostabilizačné opatrenia na zlepšenie ekologickej stability územia ako aj životného prostredia, ktoré vyplývajú z krajinnoekologického plánu obce Rakovo.

A) Krajinno-ekologické opatrenia

Ekologickú stabilitu v krajine možno podporiť predovšetkým systémom ekostabilizačných opatrení (urbanistických, agrotechnických, lesohospodárskych a iných). Navrhujú sa druhy ekostabilizačných opatrení, ktoré sú priamo smerované na jednotlivé vyčlenené krajinnoekologické komplexy s prihliadnutím na ich predpokladané využívanie.

- 1) **Krajinnoekologický komplex č.1 Zastavané a kontaktné územie obce**
 - zachovať vidiecky charakter novej výstavby
 - zachovať všetky architektonicky a kultúrne-historicky cenné stavby ako súčasť národnej a regionálnej histórie, nepovoľovať ich rušivé prestavby, prístavby a ďalšie znehodnocovanie.
 - pri výstavbe zachovať čo najvyšší podiel neodegradovanej pôdy
 - priemyselné areály izolovať vysokou krajinou vegetáciou
 - protipovodňové opatrenia realizovať s ohľadom na blízkosť NPR Turiec
 - doplniť sídelnú zeleň
- 2) **Krajinnoekologický komplex č. 2 Územie poľnohospodárskych areálov**
 - zachovať poľnohospodársky charakter areálov, prípadne aj s rekreačným využitím
 - zabrániť vzniku nelegálnych skládok
 - netolerovať v území zaburinené plochy s výskytom invázných druhov rastlín, eliminovať riziko ich šírenia
- 3) **Krajinnoekologický komplex č. 3 Prírodná krajina v nive Turca a Blatnického potoka**
 - neumiestňovať stavby v okolí toku Turiec do 500 m od brehovej čiary
 - nenarušovať brehovú porasty
 - zachovať hydrologický režim územia, vrátane prírodného charakteru tokov a prilahlých vlhkých lúk
 - vlhké lúky citlivo obhospodarovvať, chrániť pred zarastaním a degradáciou
 - zabrániť vytváraniu nelegálnych skládok odpadu
- 4) **Krajinnoekologický komplex č. 4 Intenzívne využívaná oráčinová krajina**
 - zachovať doterajší spôsob využívania
 - doplniť krajinu zeleň pozdĺž regulovaných drobných tokov a účelových komunikácií
- 5) **Krajinnoekologický komplex č. 5 Poľnohospodársky využívaná lúčna krajina**
 - zachovať doterajší spôsob využívania
 - doplniť vysokú zeleň pozdĺž hraníc pozemkov a poľných ciest
 - doplniť v krajine solitérnu zeleň
- 6) **Krajinnoekologický komplex č. 6 Pahorkatinná oráčinovo-pasienkárská krajina**
 - zachovať doterajší spôsob využívania
 - doplniť líniovú a solitérnu vysokú zeleň

Na záver sú uvedené všeobecné ekostabilizačné a krajinnoekologické opatrenia, ktoré sú aplikovateľné na všetky krajinnoekologické komplexy a celú krajinu.

7) **Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity:**

Starostlivosť o komplexy biotopov vodných tokov a plôch, mŕtvych ramien a ich sprievodnej vegetácie. V území sa jedná o lokality s vysokou biodiverzitou popri toku Turiec a jeho prítoku Blatnického potoka.

- zákaz ťažby štrku v riečišti Turca,
- vylúčiť výrub v brehových biotopoch Turca a ich významnejších prítokoch, s výnimkou odstraňovania vývrátov, suchých a dolámaných stromov alebo konárov krov, ktoré zasahujú do vody,
- odstrániť, resp. spriechodniť existujúce bariéry (hate na Turci) a zabrániť vytváraniu nových,
- pri výstavbe neumiestňovať stavby v blízkosti tokov (v prípade NPR Turiec a ďalších významných tokov len vo vzdialenosti 500 m a viac), ani inak nenarušovať brehovú porasty vodných tokov,
- odporúčať výsadbu brehových porastov (aspoň línii) na ochranu brehov vodných tokov a izoláciu pred znečistením aj v intravilánoch tam, kde je to z priestorového hľadiska možné,
- dôkladne dodržiavať zákon o odpadoch, vrátane sankcií, pri vydávaní súhlasov na uskladnenie prebytočnej zeminy uprednostniť zdevastované územia a intravilány,
- eliminovať porasty invázných druhov
- zachovať brehovú porasty v štruktúre lesa – v rámci prieskumov PSoL je potrebné zmapovať brehovú porasty a v PSoL ich chrániť pred výrubom, výstavbou lesných ciest a pod.

8) **Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach:**

Dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny, týkajúce sa ochrany drevín.

- nove lokality výstavby riešiť tak, aby bolo možné doplniť priestor verejnou zeleňou (parky, parčíky) a sprievodnou zeleňou komunikácií.
- údržbu drevín (orezávanie) realizovať s ohľadom na druh dreviny, vyhnúť sa drastickým zásahom.

9) Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

Územný plán navrhuje opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny, ktoré sú zapracované do jeho záväznej časti:

- zachovať a cielene udržiavať prírodné toky a ich okolie v území minimalizovať zásahy do koryta., zabrániť výstavbe v ich blízkosti
- revitalizovať regulované vodné toky, znižovať bariérový efekt umelo upravených brehov ,
- neuvažovať s budovaním nových sídelných častí vo voľnej krajine bez nadväznosti na existujúce zastavané územie a vnášaniu nepôvodných a nevhodných prvkov do vidieckeho prostredia.
- udržiavať poľnohospodárske využívanie krajiny, zabrániť opúšťaniu a spustnutiu pôdy, doplniť veľkoplošne orné pôdy líniovou a solitérnou zeleňou.

B) Ostatné opatrenia

1) Opatrenia na zachovanie priaznivého stavu ovzdušia:

- dodržať Program starostlivosti o lesy,
- realizovať opatrenia na znižovanie imisí od stredných a malých zdrojov znečisťovania ovzdušia,
- zabezpečiť pravidelnú údržbu komunikácií, hlavne po zimnom období odstrániť zostatkový posypový materiál
- v riešenom území neuvažovať s budovaním stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia; uvažovať s plynom, ako hlavným vykurovacím médiom v obci.
- všetky existujúce a navrhované komunikácie v zastavanom území riešiť so spevneným, bezprašným povrchom; na území mesta neumiestňovať také prevádzky, ktoré by prašnosťou a produkciou škodlivých látok mohli nevhodne ovplyvniť kvalitu ovzdušia
- vplyv emisnej záťaže dopravy na okolitú obytnú a rekreačnú výstavbu korigovať výsadbou zelene na plochách izolačnej zelene pozdĺž týchto komunikácií v obytnom území; rešpektovať ustanovenia zákona 137/2010 o ovzduší

2) Opatrenia na obmedzenie znečistenia ovzdušia pachom a exhalátmi:

- neumiestňovať v riešenom území prevádzky produkujúce zápach a exhaláty,
- akceptovať VOP 150 m pre HD Stariny. V prípade zmeny či rozšírenia chovu vypočítané VOP nesmie zasahovať do navrhovaného obytného územia obce,
- v navrhovaných a existujúcich prevádzkach výroby neumiestňovať výrobné prevádzky produkujúce zápach a exhaláty
- pri umiestnení veľkochovu hospodárskych zvierat v riešenom území akceptovať vzorec ktorým je stanovené veterinárne ochranné pásmo na dobytčiu jednotku vypočítané v zmysle materiálu vydanom MPaV SR „Zásady chovu hospodárskych zvierat v zastavanom území a mimo zastavaného územia obcí SR.
- v riešenom území vo väzbe na obytné územie nebudovať poľné hnojiská ani iné prevádzky a zariadenia, ktoré by zápachom obťažovali uvedené územie
- pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok v existujúcich areáloch, dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti pred účinkami zápachu pred prípadnými negatívnymi vplyvmi ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny

3) Opatrenia z hľadiska obmedzenia hluku a vibrácií:

- neumiestňovať v riešenom území prevádzky produkujúce hluk a vibrácie,
- akceptovať ochranné pásma z umiestnenej nadradenej cestnej a železničnej dopravy, v ochrannom pásme neumiestňovať obytnú výstavbu,
- realizovať opatrenia protihlukovej ochrany pri žel. trati č.118 a vo výhlade umiestnenej rýchlostnej cesty R3.
- pri prevádzkovaní telovýchovných a športové zariadení, rekreačných podujatí v obci na plochách športu a rekreácie regulovať a usmerňovať činnosť tak aby nepriaznivo neovplyvňovala okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§22, ods.2, zákona č.355/2007 Z.z.)
- pri realizácii nových komunikácií a rekonštrukciách ciest je nutné postupovať v súlade s Vyhláškou MZ SR č.237/2009 Z.z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MZ SR č.549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavkách na objektivizácii hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- v existujúcich a navrhovaných výrobných zónach neprekračovať stanovené hodnoty prašnosti hluku, vibrácií a svetlom nad prípustnú mieru, t.j. dodržiavať §22 ods.2 Zákona č.355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov

4) Opatrenia z hľadiska seizmicity:

- pri stavebnom povolení a následnej realizácii stavieb povoliť stavebné konštrukcie navrhované a posúdené statikom, ktoré sú schopné eliminovať uvedené seizmické ohrozenie.

5) Opatrenia z hľadiska radónového rizika:

- pri stavebnom povolení a následnej realizácii stavieb v území so stredným radónovým rizikom navrhovať a riešiť stavebné konštrukcie, ktoré sú schopné eliminovať uvedené radónové riziko
- vhodnosť a podmienky využitia územia s výskytom nízkeho a stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa Zákona č.355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č.528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia

6) Opatrenia z hľadiska kontaminácie pôdy a horninového prostredia:

- pri realizácii stavieb zabrániť kontaminácii z havárií,
- pri poľnohospodárskej činnosti prijať opatrenia tzv. ekologického hospodárenia,
- pri priemyselnej a remeselnej výrobe stavieb zabrániť kontaminácii z činnosti a havárií,

7) Opatrenia z hľadiska environmentálnych záťaží:

- zabrániť umiestneniu prevádzky s potencionálnym ohrozením environmentálnou záťažou,
- pravidelný monitoring územia.

V katastrálnom území obce Rakovo je na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidovaná záťaž:

Názov EZ: MT (004) Príbovce – bývalé OS Slovnaft-Benzinol

Názov lokality: bývalé OS Slovnaft-Benzinol

Druh činnosti: skladovanie a distribúcia

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C sanovaná /rekultivovaná lokalita

Pravdepodobné environmentálne záťaže a environmentálne záťaže môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

8) Opatrenia z hľadiska odpadov, skládok odpadov:

- dôsledne zabezpečiť v riešenom území realizáciu triedeného zberu odpadu, s cieľom zníženia odpadov vyvázaných na zmluvne zabezpečenú skládku. Zariadenia na recykláciu, využívanie a zneškodňovanie odpadu naďalej riešiť mimo územia mesta, podľa schváleného programu odpadového hospodárstva.
- rešpektovať v území ustanovenia zákona č. 79/2015 Z.z o odpadoch v znení neskorších predpisov:
 - 1) zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu pre každú domácnosť v objektoch IBV, a jednotlivé areály s HBV, OV a ostatné prevádzky v obci, s potenciálom produkcie biologicky rozložiteľného odpadu, kompostér pre medziuskladenie tohto druhu odpadu a zabezpečiť jeho pravidelný odvoz na zhodnotenie,
 - 2) pravidelný odvoz, zhodnotenie a zneškodňovanie oddelených zložiek vytriedených komunálnych odpadov a tiež drobných stavebných odpadov a nebezpečných odpadov
 - 3) v katastrálnom území riešiť postupnú sanáciu a rekultiváciu skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží, prednostne skládky v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia a prvky miestneho systému ekologickej stability a tiež zamedziť znečisťovaniu brehov tokov a iných priestorov odpadmi
- pravidelný monitoring územia,
- sanovať nelegálne vzniknuté skládky

9) Opatrenia z hľadiska možného poškodenia vegetácie:

- riadiť sa navrhovanými opatreniami v KEP,
- hospodáriť na plochách lesnej pôdy podľa PSoL
- ničiť invázne druhy rastlín vlastníckmi aj užívateľmi pozemkov

V území boli zaregistrované invázne druhy rastlín v okolí vodných tokov a v zastavanom území obce.

10) Opatrenia vzhľadom na bariérové prvky:

- dopravné plochy a línie: akceptovať opatrenia vyplývajúce pri stavbách vyžadujúcich posúdenie vplyvov na životné prostredie (EIA)
- elektrické vedenia: prijať opatrenia zabráňujúce usmrcovaniu vtákov
- vodné toky: prijať opatrenia zabráňujúce umiestneniu bariér na vodných tokoch

11) Opatrenia vzhľadom na meliorácie:

- zabezpečiť posúdenie funkčnosti a vhodnosti umiestnených hydromelioračných zariadení, do doby spracovania posudku zachovať funkčnosť existujúcich hydromelioračných zariadení.

12) Opatrenia vzhľadom na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy:

Opatrenia vyplývajú z Metodického usmernenia MDVRR SR odboru územného plánovania k zabezpečeniu plnenia uznesenia vlády SR č. 148/2014 z 26.3.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav

- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu,
- zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci,
- zabezpečiť a podporovať zamedzovaniu prehrievania stavieb napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou a tienením transparentných výplní,
- podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre,
- zabezpečiť a podporovať, aby boli dopravné a energetické technológie, materiály a infraštruktúra prispôsobené meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v mestách,
- zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach,
- zabezpečiť prispôbenie výberu drevín pre výsadbu v obci meniacim sa klimatickým podmienkam,
- vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení od kontaktných hraníc obce do priľahlej krajiny.

Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric

- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v mimo zastavaného územia obce,
- zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie,
- zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie v blízkosti elektrického vedenia,
- zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii, napríklad výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných zábran,

Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:

- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody,
- zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach,
- v menších obciach a samostatných miestnych častiach podporovať výstavbu domových čistiarní odpadových vôd,
- v prípade, že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov,
- podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov.
- v súlade s návrhom územného plánu podporovať budovanie vodných plôch na území obce.

Opatreniami voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok

- v prípade že samospráva je vlastníkom lesov, zabezpečiť udržiavanie a rozširovanie plôch s vegetáciou lesných spoločenstiev,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu,
- zabezpečiť a podporovať zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v mimo zastavaného územia obce a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanom území obce,
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci,
- zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí,
- v prípade že samospráva vlastní lesy, zabezpečiť udržiavanie siete lesných ciest s účinnou protipodvodňovou ochranou a rozrušovať nepotrebné lesné cesty,
- usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení,
- zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy.

13) Opatrenia vzhľadom na dopravu:

- súčasťou realizácie úseku výhľadovej rýchlostnej cesty R3 voči obytnému územiu budú prípadné protihlukové opatrenia.

- do ochranného pásma cesty I. triedy a rýchlostnej cesty R3 ÚPN-O Rakovo nenavrhujeme umiestňovať novú obytnú výstavbu
- dopravná obsluha súvisiaca s etablovaním nových prevádzok priemyselnej výroby je riešená vo väzbe na cestu 1/65, nezaťažuje prejazdom obytné územie

14) Opatrenia vzhľadom na výrobu:

- nové priemyselné výrobné prevádzky sú umiestňované mimo obytných území, oddelené izolačnou zeleňou, resp. plochami PP či inou výstavbou.
- pri umiestňovaní výrobných prevádzok v navrhovaných a existujúcich plochách sú navrhované zastavovacie podmienky a regulatívy ktoré navrhujú akceptovať okolité obytné územie a neumiestňovať v areáli nové prevádzky, ktoré budú mať negatívny dopad na životné a obytné prostredie (hluk, zápach, prašnosť, emisie...)
- pri umiestňovaní výrobných prevádzok, vrátane nových prevádzok v existujúcich areáloch, dôsledne rešpektovať a realizovať legislatívu v oblasti ochrany ovzdušia pred prípadnými negatívnymi vplyvmi ktorými sa zabezpečí ochrana okolitej obytnej zóny

15) Opatrenia v oblasti obmedzenia negatívnych vplyvov na bývanie pracovné a životné prostredie:

- v prípade umiestnenia objektov občianskej vybavenosti v riešenom území akceptovať podmienku nenarušenia pohody a kvality bývania v dotykovom obytnej území, napr. zásobovaním či samotnou prevádzkou
- v prípade umiestnenia aj funkcie drobnej občianskej vybavenosti v stavbách s bývaním (bytových domoch a rodinných domoch) akceptovať podmienku umiestnenia len prevádzok služieb nevýrobného charakteru a takých funkcií ktoré nebudú mať negatívny vplyv na pohodu a kvalitu a ktoré nebudú zdrojom akýchkoľvek škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia
- zabezpečiť posúdenie možného negatívneho vplyvu ovplyvňujúceho kvalitu a pohodu bývania zo zdrojov existujúcich a navrhovaných činností a prevádzok na zdravie obyvateľov v navrhovanej obytnej výstavbe z komunikácií nadradenej dopravy a prevádzok výrobného charakteru
- v areáli hospodárskeho dvorov poľnohospodárskej výroby neumiestňovať služby a prevádzky, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na kvalitu a pohodu bývania okolitej existujúcej a navrhovanej výstavby a mohli by byť zdrojom škodlivých faktorov pracovného a životného prostredia a tiež neumiestňovať prevádzky, ktoré sa vzhľadom na charakter činnosti a spôsob prevádzky vzájomne vylučujú

16) V oblasti ochrany podzemných a povrchových vôd:

- rešpektovať ustanovenia zák. č.364/2004 Z.z. (vodný zákon) a nakladanie s vodami realizovať v zmysle §17 zákona. Likvidáciu odpadových vôd riešiť dobudovaním verejnej kanalizácie na navrhovaných rozvojových plochách s cieľom napojenia všetkých objektov na verejnú kanalizáciu
- revitalizovať korytá a brehy vodných tokov vrátane doplnenia brehových porastov
- v rámci odvádzania dažďových vôd realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol navýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie v území, prečistenie, infiltrácia dažďových vôd a pod
- všetkými dostupnými prostriedkami zabrániť znečisťovaniu povrchových a podzemných vôd splaškovými vodami a komunálnym odpadom

17) Opatrenia na zníženie rizika povodní:

- pre ochranu územia pred povodňami sa plánuje na toku Turiec, v SZ časti k .ú., vybudovať zemný val (vyznačené v grafickej časti ÚPN-O) , ktorý bude plniť funkciu protipovodňového líniového prvku v systéme protipovodňovej ochrany.
- v plánoch manažmentu povodňového rizika je potrebné realizovať opatrenia na zníženie objemu odtoku prostredníctvom zásahov do povodia a do koryt vodných tokov. Ide najmä o:
 - optimalizáciu spôsobu obrábania pôdy a optimalizáciu spôsobov a druhovej skladby výsadby pre spomalenie prívalového odtoku vody z povodia,
 - úpravy a opatrenia v lesoch aj mimo lesov podporujúce prirodzenú akumuláciu vody,
 - permanentne udržiavať v dobrom stave systémy kanálov na zachytávanie a odvádzanie povrchovej vody v intravilánoch obcí. Systematicky venovať pozornosť udržiavaniu prietokovej kapacity vodných tokov, odstraňovať nánosy z koryt a nevhodné porasty z brehov (opatrenia na ochranu pred povodňami podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami),
 - v rámci povodňových prehliadok vykonávaných podľa § 13 zákona č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami sústavne venovať pozornosť objektom, ktoré obmedzujú plynulé prúdenie vody a

zachytávajú vodou unášané predmety, čo máva za následok vytváranie bariér a vylievanie vody na územia vedľa vodných tokov,

- je nevyhnutne realizovať organizačné, agrotechnické, biologické a technické opatrenia na obmedzenie splavovania humusového horizontu z poľnohospodárskej a lesnej pôdy náchylnej k vodnej erózii a to nielen z dôvodu ochrany pred povodňami.

18) Opatrenia z hľadiska ochrany prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín, ap:

- rešpektovať a chrániť v k.ú obce ochranné pásmo OP II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Socovciach (vrt HV-107/A) a Kláštore pod Znievom (vrt KM -1) vyhlásené Vyhláškou MZ SR č. 367/2009 Z.z.

19) Opatrenia z hľadiska kultúrneho dedičstva:

- rešpektovať a zachovať Národné kultúrne pamiatky evidované v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu, pri nakladaní s nimi rešpektovať zákon č.49/2002 Z.z.
- rešpektovať ustanovenia zákona č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
- chrániť a rešpektovať bezprostredné okolie pamiatok v okruhu 10m v súlade s ustanovením §27, ods.2 pamiatkového zákona
- rešpektovať centrum obce a jeho prestavbu riešiť s dôrazom na existujúce NKP vyjadrením zodpovedajúcim ich významu a hodnotám
- rešpektovať a zachovať archeologické náleziská evidované v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk
- v prípade náhodného odkrytia archeologického náleziska postupovať podľa ustanovení §40 ods. 2–4 pamiatkového zákona v spojitosti s ustanoveniami §127, ods. 1) a 2) stavebného zákona,
- rešpektovať ustanovenia §41 ods. 4) pamiatkového zákona na základe ktorých krajský pamiatkový úrad v spolupráci s prísl. stavebným úradom zabezpečuje podmienky archeologických nálezísk v územnom a stavebnom konaní,
- podľa § 36 ods. 2 pamiatkového zákona pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku v CEANS je vlastníkom, správcom alebo stavebníkom povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na Krajský pamiatkový úrad,
- v územnom a stavebnom konaní rešpektovať ustanovenia §30 ods.4 pamiatkového zákona o postavení KPÚ v týchto konaniach. V opodstatnených prípadoch môže Krajský pamiatkový úrad rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum a o podmienkach jeho vykonávania podľa §35 ods.7), §36 ods.2) a 3) a §39 ods.1) Pamiatkového zákona.

C.V Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Závazným výstupom územného plánu je jeho záväzná časť, ktorá obsahuje návrhy regulatívov územného rozvoja s presne formulovanými zásadami priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Tieto môžeme zoskupiť podľa charakteru do troch skupín:

- krajinnno-ekologické kritériá (regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability územia a starostlivosti o životné prostredie),
- socio-ekonomické kritériá (regulatívy pre plochy bývania, občianskeho vybavenia, výroby, regulatívy dopravy),
- technicko-ekonomické kritériá (regulatívy technickej infraštruktúry – vodovod, kanalizácia, energie, časová koordinácia výstavby).

Dôležitosť jednotlivých kritérií je stanovená ich záväznosťou. Všetky boli určené a stanovené z hlavného hľadiska trvalo udržateľného rozvoja.

2. Porovnanie variantov

Návrh územného plánu sa vypracováva v jednom variante (v súlade s § 22 stavebného zákona) a v rámci správy o hodnotení sa porovnáva aj s nulovým variantom, t.j. so stavom, v ktorom sa obec nachádza v súčasnosti za predpokladu, že sa návrh územného plánu nebude realizovať.

Nulový variant predstavuje situáciu, že obec nebude mať záväzný dokument pre koordináciu stavebných zámerov a investičných aktivít s tým, že nebude možné systematicky realizovať aj opatrenia na prevenciu, minimalizáciu a elimináciu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie. Výstavba môže postupovať chaoticky, bez riešenia líniových technických infraštruktúr a verejnoprospešných stavieb.

Ako vyplýva z porovnania, strategický dokument jednoznačne skvalitní životné prostredie. Významnejším negatívom je len záber pôdy, ktorá však v kontexte Slovenska nepatrí medzi produkčné a pohybuje sa v nižších hodnotách kvality.

V prípade, že územný plán nebude schválený, t.j. bude existovať nulový variant, bude územný rozvoj obce výrazne obmedzený vzhľadom na nutnosť dodržiavania § 11 ods. 2 a § 139a) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, podľa ktorého obec je povinná mať územný plán obce ak uskutočňuje rozsiahlu novú výstavbu a prestavbu alebo umiestňuje verejnoprospešnú stavbu.

V prípade, že sa územný plán schváli, bude rozvoj obce pokračovať v hraniciach prípustných regulatívov, ktoré stanovuje územný plán v záväznej časti.

C.VI Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Proces hodnotenia vychádza metodicky zo zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. Návrh územného plánu, ako i správa o hodnotení, vychádza z komplexných prieskumov a rozborov územia obce vrátane spracovaného krajinno-ekologického plánu, vykonaných v procese spracovania územného plánu obce, z krajinno-ekologického plánu obce Rakovo, ktoré analyzovali stav životného prostredia a problematiku ochrany prírody a krajiny. Pri tvorbe územného plánu boli zohľadnené princípy trvalo udržateľného rozvoja územia a platné právne predpisy, nadradené platné dokumenty, koncepcie a stratégie. Bola použitá najmä komparatívna metóda a metóda kritériálneho hodnotenia.

C.VII Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Pri vypracúvaní správy o hodnotení bolo problematické zdôvodňovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie. Samotný územný plán nemá priamy vplyv na životné prostredie, pretože ide o plánovací dokument a jeho riešenie vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja, jeho realizáciou sa však zvýši kvalita životného prostredia a kvalita života obyvateľov obce.

Vzhľadom na dikciu zákona č.24/2006 Z. z. je vždy potrebné osobitne posúdiť vplyvy na životné prostredie pri jednotlivých činnostiach (EIA), ktoré sú v prílohách uvedeného zákona, pri územnom konaní, resp. stavebnom povolení. Pri spracovaní ÚPN-O neboli priamo identifikované potreby ďalšieho posudzovania v zmysle rozsahu hodnotenia.

C.VIII Všeobecné záverečné zhrnutie

Územný plán predstavuje základný záväzný dokument na usmerňovanie a regulovanie vývoja obce a dosiahnutie súladu všetkých činností v obci. Člení sa na textovú a grafickú časť, pričom textová časť je rozdelená na smernú a záväznú. V záväznej časti sú definované zásady a regulatívy priestorového usporiadania obce, prípustné, obmedzené a zakázané funkčné využívanie plôch, zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie, územný systém ekologickej stability a tvorby krajiny, zásady a regulatívy využívania prírodných zdrojov a kultúrno-historických hodnôt, stanovuje zásady a regulatívy dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia územia, určuje plochy pre verejnoprospešné stavby a navrhuje hranice zastavaného územia obce.

Územný plán navrhuje dostatočný rozvoj plôch pre bývanie, občiansku vybavenosť, zeleň, v menšej miere plochy pre rekreačné a športové aktivity, ako aj plochy pre malé výrobné služby a prevádzky, navrhuje riešenie environmentálnych problémov vzhľadom na technickú a dopravnú infraštruktúru ako aj životné prostredie, rešpektuje prvky ekologickej stability územia a vyhlásené chránené územia. V záväznej časti definuje aj ekostabilizačné opatrenia a verejnoprospešné stavby.

Záverom sa konštatuje, že návrh riešenia územného plánu predstavuje vhodný, optimálny rozvojový dokument pre obec v dlhodobom horizonte, umožňuje primeraný rozvoj obce vo všetkých sférach rozvoja.

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č.5 zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

C.IX Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing. arch. Eleonóra Hejzlarová
- autorizovaný architekt SKA

.....
podpis, pečiatka

C.X Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Krajinno-ekologický plán obce Rakovo, 10/2017
- Zadanie pre Územný plán obce Rakovo, 10/2017
- Návrh Územného plánu obce Rakovo, 03/2018

C.XI Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Rakove, dňa2018

Patrik Antal, starosta obce Rakovo

.....
podpis, pečiatka

Príloha č.1: Vyhodnotenie požiadaviek určených v rozsahu hodnotenia

Príloha obsahuje vyhodnotenie *špecifických požiadaviek*, ktoré vyplynuli z Rozsahu hodnotenia pre hodnotenie vplyvov návrhu strategického dokumentu „Územný plán obce Rakovo“ na životné prostredie zo dňa 21.09.2017 pod č. j. OU-MT-OSZP-2017/011584-EIA.

Špecifické požiadavky

Zo stanovísk doručených k oznámeniu a z obsahu oznámenia vyplynula potreba v správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať nasledovné okruhy otázok súvisiace s navrhovaným strategickým dokumentom:

2.2.1 V správe o hodnotení bude vyhodnotený súlad návrhu strategického dokumentu s ďalšími nadradenými dokumentmi: Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do r.2020, Operačný program Integrovaná infraštruktúra na r.2014-2020, postupovať v súlade s uznesením vlády SR č.223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR ap.

Strategický dokument je v súlade so všetkými uvedenými nadradenými strategickými dokumentmi.

2.2.2 V správe o hodnotení bude vyhodnotený súlad návrhu strategického dokumentu s požiadavkami na ochranné pásma pri existujúcich a navrhovaných činnostiach v zmysle platnej legislatívy.

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. C.III bod 9.Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma, str.30.

2.2.3 Do správy o hodnotení bude zapracované stanovisko Ministerstva ŽP SR, Odboru štátnej geologickej správy s priloženými mapovými podkladmi č. j. 2860/2017-5.3 36438/2017 zo dňa 11.8.2017, t.j. s vyznačením skládok odpadov, environmentálnej záťaže, zosuvných území, mapa s vyznačením radónového rizika.

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. B.I, bod 3.Suroviny, str.8; v kap. B.II, bod 3. Odpady, str.12; bod 5.Žiarenie a iné fyzikálne polia, str.13; v kap. C.II body 1.5 Geodynamické javy, str.14 a 1.8 Stav znečistenia horninového prostredia, str.14; v kap. C.IV bod B)Ostatné opatrenia písm.7)Opatrenia z hľadiska environmentálnych záťaží, str.34. V strategickom dokumente absentuje grafické znázornenie nízkeho a stredného radónového rizika.

2.2.4 Do správy o hodnotení zapracovať rozsah potreby odňatia poľnohospodárskej pôdy a vyhodnotiť jeho vplyvy z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy.

Rozsah potreby odňatia poľnohospodárskej pôdy je zapracovaný v kap. B.I, bod 1.1 Záber poľnohospodárskej pôdy, str.6; v kap. C.II, bod 5. Pôdne pomery, str.17; C.III, bod 6.Vplyvy na pôdu, str.29.

2.2.5 V správe o hodnotení strategického dokumentu posúdiť a vyhodnotiť:

- nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy,

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. B.II bod 4.Hluk a vibrácie, str.12; v kap. C.III bod 4. Vplyvy na ovzdušie, str.28; v kap. C.IV Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie bod B) Ostatné opatrenia, písm. 3)Opatrenia z hľadiska obmedzenia hluku a vibrácií, str.33-34 a písm.13)Opatrenia vzhľadom na dopravu, str.36.

- dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy.

Predmetná požiadavka bola posúdená, ale vzhľadom na absenciu relevantných podkladov, strategický dokument nemá spracovanú výhľadovú intenzitu dopravy.

2.2.6 Vyhodnotiť vplyv riešenia využitia územia na zdravie ľudí najmä z hľadiska ochrany pred hlukom, vytvorením vhodných svetelných podmienok, navrhovanou zeleňou, možnosťou pohybovej aktivity, dodržiavaním hygienických ochranných pásiem.

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. C.III bod 1. Vplyvy na obyvateľstvo, str.28; v kap. C.IV bod B)Ostatné opatrenia, str. 33 - 37.

2.2.7 V správe o hodnotení bude vyhodnotený a posúdený:

- a) existujúci stav v oblasti vykurovania, prípadne vplyv prenosu zo susediacich území,

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. B.I bod 4.Energetické zdroje, str.8; v kap. C.III bod 4. Vplyvy na ovzdušie, str.28. Vplyv prenosu zo susedných území nie je zásadný pre riešené územie.

- b) vyhodnotenie možností využitia alternatívnych/obnoviteľných zdrojov energie,

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. B.I bod 4. Energetické zdroje, str.8; v kap. C.III bod 4. Vplyvy na ovzdušie, str.28. Vplyv prenosu zo susedných území nie je zásadný pre riešené územie.

- c) vyhodnotenie existujúcich činností, prípadne nových navrhovaných činností a prijať opatrenia na eliminovanie nepriaznivých vplyvov vypúšťania emisií.

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. C.III Hodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti bod 4. Vplyvy na ovzdušie, str. 28; C.IV bod B) Ostatné opatrenia, písm.1) Opatrenia na zachovanie priaznivého stavu ovzdušia a 2) Opatrenia na obmedzenie znečistenia ovzdušia pachom a exhalátmi, str.33.

2.2.8 V správe o hodnotení bude uvedený zoznam činností, ktoré boli posudzované podľa zákona o posudzovaní s uvedením prahových hodnôt.

V území sa nachádzajú činnosti, ktoré boli posudzované podľa § 18 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

1) Priemyselný areál Rakovo východ, ku ktorému bolo dané Rozhodnutie Okresného úradu Martin, odbor starostlivosti o ŽP, vydané v zisťovacom konaní, č.j.OU-MT-OSZP-2017/007592 dňa 03.08.2017, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať.

2.2.9 V správe o hodnotení bude vyhodnotená a posúdená :

- a) ochrana územia katastra obce Rakovo pred povodňami a prijaté opatrenia na jej zabezpečenie na základe záplavových čiar z máp povodňového ohrozenia, nakoľko oblasť obce Rakovo je zaradená medzi geografické oblasti s potenciálne významným povodňovým rizikom.

Požiadavky sú zapracované a vyhodnotené v kap. C.IV bod B) Ostatné opatrenia, písm.17 Opatrenia na zníženie rizika povodní, str.36-37. V grafickej časti posudzovaného strategického dokumentu je navrhnutý protipovodňový val.

2.2.10 V správe o hodnotení bude písomné vyhodnotenie podmienok uvedených v stanoviskách k oznámeniu.

K oznámeniu OÚ ŽP Martin o strategickom dokumente "Územný plán obce Rakovo", č. j. OU-MT_OSZP-2017/011584 zo dňa 31.07.2017 prišli v lehote nasledujúce stanoviská:

1) Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Bratislava, č.j.12103/2017/SCDPK/58273 zo dňa 14.08.2017:

- *strategický dokument je v súlade so všetkými uvedenými nadradenými strategickými dokumentmi a v záväznej časti strategického dokumentu sú zapracované všetky požiadavky uvedené v stanovisku z hľadiska dopravy*
- nepožaduje ďalej posudzovať strategický dokument

2) Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia geológie a prírodných zdrojov, odbor štátnej geologickej správy, Bratislava, č. j. 2860/2017-5.3 36438/2017 zo dňa 11.08.2017:

- *v strategickom dokumente sú zapracované všetky požiadavky uvedené v stanovisku, vyhodnotené v kap. 2.2.3 tejto prílohy č.1*

3) Ministerstvo zdravotníctva SR, Bratislava, č. j. Z37137-2017-IKŽ zo dňa 3.8.2017:

- nie je v predmetnej veci dotknutým orgánom

4) Žilinský samosprávny kraj, Žilina, č. j. 05208/2017/ODaÚP-2 zo dňa 15.8.2017:

- nemá pripomienky pri rešpektovaní nadradenej ÚPD, t.j. ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení jeho zmien a doplnkov č.4 - *v strategickom dokumente bol rešpektovaný ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení jeho zmien a doplnkov*

5) Okresný úrad Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, odd. územného plánovania, Žilina, č. j. OU-ZA-OVBP1-2017/034820/KRJ zo dňa 11.08.2017:

- požaduje v celom procese obstarávania návrhu ÚPD dodržiavať zákon č.50/1976 Zb. stavebný zákon, vyhlášku MŽP č.55/2001 Z. z. o ÚPP a ÚPD a pri spracovaní ÚPD postupovať podľa metodických usmernení MDV SR - *strategický dokument je v súlade s uvedenými požiadavkami*
- nežiada posudzovať strategický dokument

6) Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Žilina, č. j. OU-ZA-OSZP1-2017/033938-004/kr zo dňa 14.08.2017:

- nemá pripomienky
- predmetný strategický dokument nežiada ďalej posudzovať

- 7) Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, č. j. OU-ZA-OOP4-2017/034603-2/SUR zo dňa 14.08.2017:
- v strategickom dokumente nie sú vyhodnotené dôsledky stavebných a iných zámerov na PP, nie je možné posúdiť, či jeho schválenie bude mať vplyv na PP
- 8) Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Žilina, č. j. OU-ZA-OCDPK-2017/034313/2/POL zo dňa 14.08.2017 :
- nemá zásadné pripomienky za predpokladu dodržania a rešpektovania stavebného zákona a zákona č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, nadradenej ÚPN VÚC Žilinského kraja vrátane jeho zmien a doplnkov - *požiadavky sú rešpektované, zapracované do záväznej časti strategického dokumentu, vyhodnotené v kap.13, str.31 tejto správy*
 - požaduje rešpektovať umiestnenie, funkciu ako aj rozvojové zámery cesty I/65, ktorá prechádza k. ú. obce, pričom akékoľvek zámery vo vzťahu k predmetnej komunikácii je potrebné konzultovať s ich správcom (v súčasnosti Slovenská správa ciest) - *požiadavky sú rešpektované, zapracované do záväznej časti strategického dokumentu, vyhodnotené v kap.5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru bod 5.2, str. 9 tejto správy*
 - strategický dokument nie je potrebné posudzovať
- 9) Krajský pamiatkový úrad Žilina, č. j. KPUZA-2017/13725-3/61814/DUN zo dňa 09.08.2017 :
- *v strategickom dokumente sú zapracované všetky podklady a požiadavky uvedené v stanovisku, vyhodnotené v kap. 10.Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská, str.26 - 27 a kap. C.IV B) Ostatné opatrenia písm.19) Opatrenia z hľadiska kultúrneho dedičstva, str.37 tejto správy*
- 10)Okresný úrad Martin odb. starostlivosti o ŽP, časť ochrany ovzdušia, č. j. OU-MT-OSZP-2017/011616 zo dňa 09.08.2017 :
- *v strategickom dokumente sú zapracované všetky podklady a požiadavky uvedené v stanovisku, vyhodnotené v kap.2.2.7 body a) až c) tejto prílohy č.1*
- 11)Okresný úrad Martin, pozemkový a lesný odbor, č. j. OU-MT-PLO-2017/011887-MIC-P zo dňa 10.08.2017:
- nemajú pripomienky
- 12)Okresný úrad Martin odb. starostlivosti o ŽP, ŠS OH, č. j. OU-MT-OSZP-2017/012091 zo dňa 4.9.2017 :
- nepožadujú, aby bol vypracovávaný strategický dokument podľa zákona č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- 13)Okresný úrad Martin odb. starostlivosti o ŽP, úsek štátnej vodnej správy, č. j. OU-MT-OSZP-2017/11901 zo dňa 04.09.2017:
- *do strategického dokumentu, do jeho záväznej časti, je potrebné doplniť požiadavky vyplývajúce zo stanoviska:*
 - ✓ neumiestňovať stavby na pobrežné pozemky vodných tokov, v zmysle §49 vodného zákona pobrežný pozemok pri vodohospodársky významnom vodnom toku je do 10 m a pri drobnom vodnom toku do 5 m od brehovej čiary
 - ✓ individuálnu bytovú výstavbu alebo priemyselné zóny v územiach na to určených povoliť až po vybudovaní inžinierskych sietí (vodovod a kanalizácia) z dôvodu zabezpečenia všestrannej ochrany vôd a vytvorenia podmienok pre trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov
 - *ostatné požiadavky uvedené v stanovisku boli do strategického dokumentu primerane zapracované*

Ing. arch. Eleonóra Hejzlarová
- autorizovaný architekt SKA

.....
podpis, pečiatka